

ARA (Bu¹-arestben is) 5 LEJ

BRASSÓI LAPOK

Szerkesztőség * Kiadóhivatal * Nyomda
BRASSÓ, KAPU-ÚCCA 64-66 SZÁM

POLITIKAI NAPILAP

TELEFON-INTERURBAN: Szerkesztőség és kiadóhivatal 1-77 és 82 szám

XXXIV. évfolyam 160. szám

Főszerkesztő
SZELE BÉLA dr.

Keltő, 1928 július hó 16.

Erre a kérdésre feleljen, Miniszter Uram!...

Akár úgy is kezdhetnénk, mint egy román-tikus történelmi regényt:

Elbeszélésünk idején, 1640-et irtak...

Az elnyomók ideje és az elnyomottak ideje. A tragédiák sötét korszaka minden nép életében.

A szabadság még csak gondolatképpen is csak néhány tisztultabb agyvelőben kereng; privilégiumok, nyers erő, szolgasors és egy fél-kulturált osztály durva uralmának ostorcsapásai határozzák meg a társadalmak életét. Óriási földbirtokok halmozódnak fel és a giganti-kus agrártőke százkaru pólip módjára szorítja és szivattyuzza — hogy is szokták mondani? — ...a széles néprétegeket.

A népjogok, melyek papíron ma már kö-zönségesebbek, mint a 100 lejes bankó, e szomo-ru korszak ideáljainak csak távoli láthatárán révedeztek. De ez a délibáb is csak az emel-kedettebb államok víziói közé tartozott. Dél-európában, melynek partjaira átkacsintott Af-rika, s Keleteurópában, mely ölelkezett Ázsiá-val, a nemzetek jórészt teljesen kiskorúak vol-tak, imáik és énekeik idegen nyelveken cse-nültek az Ég felé, amint idegen nyelven szöve-gződtek irataik és pecsétjeik is. Lehetett-e ott népjogokról beszélni, ahol a nemzeti érzés, faji öntudat még ébredési sem kezdett?

★

Tehát 1640-et írunk, s Erdély fejedelmi trónján I. Rákóczy György ül.

Az erdélyi románság még teljesen primi-tív, a középkori civilizáció határain is jóval kivülről tömegekből tevődik össze. Faji és nemzeti élete halódott. Az alkalmazott erőszak présen csak egyet kellett volna csavarni ahhoz, hogy Erdély népei mind egy nyelven, magya-rul dicsérjék az Istent.

A fejedelem végigutazta a szikes tájakat, s látta, hogy a román milliók lassan-lassan elfe-lejtik anyanyelvüket is. Felismerte, hogy az az alkalmas pillanat, amikor a római légiók le-származottai összeolvadhatnak az uralkodó nemzettel. Nem kellett volna nagy fáradság hozzá, csupán annyi névanalízis, amennyivel Angelescu most a székelységet romának akar-ja deklarálni. Sőt még annyi sem, hiszen a küsszamu román intellektuális hallani sem akart nemzeti öntudatról, a román tömegek pe-dig tiltakoztak az anyanyelv használata el-len. Sőt semmi ellenállás, nyoma sem az öntu-datnak és a tiltakozásnak.

A fejedelem azonban bölcs ember volt, aki szorítás helyett kiengedte az erőszak prését. Tudta, hogy az igazi kultúra az egyes népi műveltségek eredőiből tevődött össze. A fejedelem nem akart domináns nemzetet, nem akart hallani a sovonyozmusról és megutálkozott az elnyomástól. Látta, hogy a románság, mint nemzeti erő, halódik. Románra fordította és kinyomatta tehát a Bibliát s hatalmi erejét csak akkor vette igénybe, amikor ezt az első románnyelvű nyomtatott művet terjesztetni kellett a nép között. A nép tiltakozott az anya-nyelv ellen.

A Biblia után román nyelvű iskolák követ-keztek. Majd az ellenálló Milovitus román püs-pököt esküvel kötelezte a következő kulturális rendeletek elfogadására és végrehajtására:

1. Minden román községben román iskola alapítandó.

2. A román tan- és imakönyvek előállítására latin betűs nyomda alapítandó.

3. A templomokban és iskolákban csak ro-mán nyelven szabad énekelni.

4. Az énekeket, imákat, prédikációkat ro-mánra kell fordítani e cél elérésére.

Mondjuk, 1640-et irtak s I. Rákóczy György ült a trónon, aki saját költségén ki-nyomatta az első román könyvet és fejedelmi terrort fejtett ki, hogy a közös jó érdekében nagyraemelve a román nemzeti kulturát.

★

Nilván, a fejedelmet nem hatotta át os-toba és tulhajtott sovinyizmustól fűtött nacioná-lista féltékenység. Igazi kulturférfit volt s nem félt semmiféle nemzeti kulturától sem, mert bi-zott a magyar génusz erejében.

Tudta, hogy Ázsia határán a Nyugat ma-gasságáig csak minden együttlélő nép kulturá-jának szárnyain lehet emelkedni. S célja nem az elhívomás, hanem a haladás volt.

Ujabb politikai merénylet kavarta föl Jugoszláviát

Moncsillo Ivanovics, a macedón forradalmi bizottság utasítására lelőtte Lazics belügyminiszteri osztályfőnököt — Lázítás és államellenes magatartás miatt eljárást indítottak a zágrábi városi tanács ellen

Belgrád. (A Brassói Lapok tudósítójá-tól.) Jugoszlávia viszonylagosan lecsendesült belpolitikai életét újabb politikai merénylet kavarta fel. A jelentések szerint 13-án dél-ben ismeretlen fiatalember jelentkezett a belügyminisztérium közbiztonsági osztályá-nak a főnökénél, az országszerte ismert La-zics Zikánál és bejelentette, hogy rendkívül fontos bizalmas közölni valója van. Lazics nyomban fogadta a fiatalembert s visszavo-nult vele dolgozószobájába.

A titokzatos tárgyalás nem tartott sokáig. Amint utólag megállapította a vizsgálat, az ismeretlen fiatalember átadta írásait az osz-tályfőnöknek s amikor az gyanútlanul az ol-vasáshoz fogott,

hirtelen revolvert rántott elő és köz-vetlén közelből Lazicsra lőtt.

A golyó halántékon találta az osztályfőn-ököt, aki végigzuhant a padlón. A merénylet akkor maga ellen fordította a fegyvert és há-romszor tüzelte.

Lazics állapota súlyos, de orvosai biznak a megmentésében. A merénylet agoni-zál.

Az újabb politikai merénylet egész Jugo-szláviában nagy izgalmat okozott. A nyomo-zó hatóságok mindent elkövetnek, hogy a me-rénylet hátterének leleplezésével lecsendesít-sék az izgatottságot, amely természetesen ke-resei az összefüggést a legutóbbi politikai események és a merénylet között. A vizsgálat eddig még nem vezetett tényleges eredmé-nyekre. A rendőrség csak feltételezett gyanu-okok alapján indult el s valószínűnek tartja, hogy a merénylet a macedón forradalmi bi-zottság utasítására vállalkozott Lazics meg-gyilkolására. Ennek a feltevésnek az nyugt valószínű alapot, hogy Lazics kegyetlen eljá-

Vajjon tud-e erről az erdélyi román nem-zet? Bizonyára nem: az ostoba snobizmus, me-lyet rá akarna: kényszeríteni, sértődve tilta-kozik az ellen, hogy az erdélyi román kultúra alapvetője magyar fejedelem volt. S emellett nem volna oppurtunus a mai iskolapolitikának, ha állandóan fejére olvashatnák azt, hogy Bá-kóczy György létesítette az első román iskolát, amint Angelescu akarja becsukni az utolsó ma-gyar iskolát!...

Feledésbe ment tehát az 1640-es év s a feje-delem kulturpolitikája is. Rákóczy nevét a hi-vatalos román história nem írta be aránybe-tükkel a román annaleszeibe. A kis nebulóknak nem tanítják cselekedeteit, — sőt, a bizottsági elnök egyetemi professzor uraknak is hiába ad-nók fel a kérdést:

— Milyen hatással volt I. Rákóczy György kulturpolitikája a román nemzet fejlődésére?

S vajjon tudna-e felelni erre a kérdésre ön, Angelescu közoktatásügyi Miniszter Ur? Azt hisszük, némán állana és hallgatna, ha megkérdeznék....

Mert ha felelni tudna, nem csapott volna széjjel a Halál gyilkos kaszájával az erdélyi magyar jövődó szikkadt, haldokló kertjében.

Szabady Tióadar.

rást folytatott le a macedón forradalmi bizott-ság ellen, amely ezért már a múlt évben ha-lálra ítélte a hírhedt osztályfőnököt.

Világosságot a titokzatos ügyre csak a me-rénylet kihallgatása vehetne, erről azonban szó sem lehet a sebék súlyossága miatt. A rend-őrség főtörökvése az volt, hogy a személyazo-nosságot megállapítsa. Az osztályfelügyelő íróasztalán egy iratot találtak, amely Mon-csillo Ivanovics névre volt kiállítva. Ebből következtetik, hogy a merénylet neve Mon-csillo Ivanovics. Az ebben az irányban beve-zetett vizsgálat igazolni is látszik a feltevést. Megállapították, hogy Ivanovics csakugyan összeköttetésben volt a macedón forradalmi bizottsággal. Legutóbb Sztipben élt, ahová mint bolgár emigráns érkezett. Igazolványát is a sztipti rendőrfőnök állította ki.

A merénylet híre új kanócot dobott a belpolitikai életbe. A zágrábi városi tanács rendkívül éleshangu nyilatkozatot adott ki, amely élénk riadalmat okozott Belgrádban. A nyilatkozatot az összes horvát lapok kö-zölték, mire a hatóságok éltek az elközbás jo-gával. Egyben a kisebbségek fellázítása és államellenes magatartás címén a hatóságok el-járást indítottak a zágrábi városi tanács ellen. A tanács erre ünnepélyes nyilatkozással fe-lelt, amelyben kijelentette, hogy a horvát nép érdekében tette, amit tett s magatartásáért egyetemlegesen vállalja a felelősséget. A tárgyaláson a polgármesterrel az élén az egész városi magisztrátus megjelenik.

A zágrábi események nagy aggodalma-kat okoztak Belgrádban. Számítani lehet arra, hogy a kormányválság körüli kibonyolódás lehetőségeit ezek az új események teljessé-gel lehetlenné teszik. Arról szó sem lehet, hogy a jelenlegi parlamentbe a horvát képvi-selők visszatérjenek.

Titokzatos feljelentő, aki Sodomának rajzolja Nagyvárad közéletét

Megvádolt tábla s törvényszéki bírák, ügyvédek és ügyészek — A rendőrprefektus is korrupt, mondja a feljelentés, amely azt állítja, hogy magasállású köztisztviselők fizetés nélkül távoznak a nyilvános helyekről

Nagyvárad. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Egészen szokatlan esemény történt Nagyváradon a napokban. A törvényszéken az egyik szekció éppen a nagy érdeklődéssel kísért dr. Giurgiu János kolozsvári ügyvéd rágalmazási perét tárgyalta. A többi ülésteremben is folytak a tárgyalások, amikor a tanácsok elnökeihez odament egy szolga és diszkrétan a fülükbe sugott valamit. Ezután a jelenet után alig egy percre

a törvényszék minden tárgyalóteremben felfüggesztették a tárgyalásokat, a bírók bevonultak szobáikba levették falárjaikat és polgári ruháikba öltözött elhagyták a törvényszék épületét.

A szokatlan kivonulás érthetően nagy fel-tűnést keltett és a titokzatosságot még növelte, amikor híre kelt, hogy a törvényszék összes bíráit és ügyészeit a tárgyalásokra való tekintet nélkül Stancescu táblaelnök kérette sürgősen magához.

A tábla palotájában Stancescu elnök előszobája megtelt várakozó bírákkal, ügyészekkel és

ügyvédekkel, akiknek a rendőrség kézbesítette ki a táblaelnök különös meghívóját.

A törvényszéki bírákon kívül ott előszobáztak már a tábla magasrangú bírái is és megjelent Debean helyettes rendőrprefektus, miután Puticiu Traian jelenleg nyári szabadságon van.

A fogadások egyenként történtek s a kint maradók minden izgalmas kérdezősködése dacára azok, akikkel már végezett Stancescu táblaelnök, fagyos diszkréciójával igyekeztek eltávozni.

Vádak mindenki ellen.

A legnagyobb titoktartás sem szokott azonban sokáig tartani és lassankint kiszivárgott, hogy mi történt a táblaelnök szobájában. Stancescu elnök bukaresti tartózkodása alatt egy feljelentést vett át az igazságügyminisztériumban. Ebben a feljelentésben a leggaládabb gyanúsításokkal vannak megvádolva egyes igen magas állást betöltő főhivatalnokok. A denunciació kiterjeszkedik a közélet minden vonalára és majd minden emberére. Alá is van írva.

Paunescu vagy Bunesunak olvasható ez az aláírás: mindakettő ismert név Nagyváradon, Paunescu a jelenlegi postaigazgató, Bunescu a volt boldogtalan emlékü rendőrprefektus, a diákok decemberi kedvence.

Paunescu postaigazgató szintén megjelent a táblaelnöknél és határozottan kijelentette, hogy a feljelentést nem ő adta be, ahhoz neki semmi köze, azzal nem azonosítja magát és erte nem vállal felelősséget.

Bunescu volt rendőrprefektus egyelőre még nem adott magáról ebben az általánosan pertraktált, felháborító ügyben életjelt: így nem kizárt eshetőség, hogy talán ő fog tudni valami közelebbi felvilágosítást a denunciacióról adni.

Ezekután pedig térjünk rá, hogy miről tud a feljelentő: A feljelentő tudni véli, hogy magas állású bírák, ügyészek és más hatalmi pozíciót betöltő személyiségek

jelentékeny dotációkat élveznek az Ujságíró Clubtól és más Cluboktól, ezért türik, hogy az Ujságíró Clubban az ő személyes jelenlétükben irredenta és kommunista (a kettő egyszerre) propaganda folyjon, viszont itt és másutt veszedelmes mére-

Muszáj nevetni!

Muszáj megnézni!

MARON

csoda excentrikus akrobatikus komikuson július 16. hétfőtől a

MAXIM kabaréban

teket öltött hazárdjátékokat is elnéz-nek.

Ennél az ostoba vádnál, mondanunk is felesleges, csak az ostobább, aki kitalálta.

Az irredentizmus és kommunizmus unt meséjének talán ma már Bukaresten sem ülnek fel. Az ujságíró klub vezetőségében éppen úgy helyet foglalnak a román ujságírók, mint a magyarok s asztal asztal mellett egyformán foglalnak helyet a tagok és hozzátartozók minden faji és felekezeti különbség nélkül. A klub így azonban csak egy szerény részlete ennek a feljelentésnek, amely tudni véli, hogy

a csődtömeggondnoki kinevezéseknél is súlyos szabálytalanságok történnek és itt már nemcsak bírákat vádol, hanem a nagyváradai ügyvédi karnak több általánosan ismert tagját is azzal illeti, hogy részt vesz a csődvisszaélésekben.

Erre az ügyre vonatkozólag több ügyvédet is kihallgatott Stancescu elnök s a kihallgatások eredményéről jegyzőkönyvet vett fel.

Kemál pasa modernné teszi Törökországot

Konstantinápoly. (A Brassói Lapok levelezőjétől.) Kemál pasa — vagy ahogyan egész Uj-Törökországban hívják: „a gázi”, azaz hódító — nemzeti forradalmának mély hatásai egyre erőteljesebben nyilvánulnak meg most már nemcsak a politikai, hanem a társadalmi és valláserkölcsei életben is. El lehet mondani, hogy a nyugatosodás egyetlen keleti országban sem ment végbe akkora gyorsasággal és gyökerességgel, mint a gázi birodalmában.

Az állami és társadalmi élet modernizálásának eszméi természetesen lépten-nyomon összeütközésbe kerültek a Korán megcsontosodottan elavult elveivel, a kemalisták azonban nem riadtak vissza ettől a harctól. A Korán tiltja az emberi test ábrázolását s ennek következtében az iskolákban a legutóbbi évekig nem tanítottak sem rajzot sem élettant. Ezzel szemben ma nemcsak hogy kötelező a rajz és bonctan az összes tanintézetekben, hanem a gázi szobrai nem hiányzanak egyetlen város főteréről sem, arcképe pedig ott függ mindenütt, ahol az ember megfordul. A házasság intézményét kiemelték az egyházi hatóságok befolyása alól és teljesen európai mintára polgárisították. Hivatalosan már évek óta a keresztény naptár van érvényben.

Hogy a nyugati szellem milyen behatón változtatta át eleddig is Uj-Törökország életét, mutatja az a körülmény, hogy most az egyház is szükségesnek látja a reformok útjára való áttérést.

Az itteni egyetem teológiai fakultásának a vallásújítás előkészítésére kiküldött bizottsága a napokban tette közzé javaslatait, amelyek fordulópontot jelentenek a mohamedanizmus fejlődésében s ennél fogva világérdeklődésre tarthatnak számot. Reformelveit a következőkben foglalja össze a bizottság:

Törökország új demokratikus fejlődését társadalmi berendezkedésének egyrészt tudományos, másrészt nemzeti jellege szabja meg, miután pedig a vallás nem más, mint társadalmi intézmény, elengedhetetlen, hogy alkalmazkodjék az új korszak szükségleteihez. Ennek elsősorban a szertartások és a vallásbölcselet modernizálásában kell kifejezésre jutnia. Evégből javasolja a bizottság, hogy töröljék el a cipőlevetés kötelezettségét a mecsetekbe való belépéskor; lássák el a mecseteket kényelmes ülőhelyekkel és ruháttal; vezessék be a szertartások kíséretékepen a zenét, mert a modern egyházi zene felemeli a lelket és megtisztítja az érzelmeket; a szertartások és egyházi beszédek nyelve az arab helyett a török legyen. Még fontosabb ennél aztán a Koránnak török nyelvre való lefordítása s ez alkalommal értelmének

A rendőrprefektus és több más magasrangú rendőrtisztrel azt mondja, a denunciació, hogy súlyosan korruptak és üzelmekkel aláássák állásuk tekintélyét.

De azt is tartalmazza a feljelentés, hogy vannak olyan tiszték, tisztviselők, vezető pozíciót betöltő urak, akik a kávéházakban és éttermekben nem fizetik ki a fogyasztásukat, hanem felállnak és távoznak. Egyszóval bliccelnek. De nem úgy mint egy szegény vigéc, hanem fejedelmi fejtartással, hatalmi öntudatuk fenséges göggyével.

Nem hisszük, hogy ezek a vádak igazak lehetnének, aminthogy nem lehet más gyanúsításnál az sem, hogy állítólak a Cercul Militarban nem odaváló hölgyeket is felvezetnének. Stancescu táblaelnök különben már az eddig megejtett kihallgatásokból is megállapította, hogy

itt egy rágalom hadjáratról van szó, amelyet egyelőre burkolt célokért indított egy ur, vagy egyes urak.

A denunciació sokat akart fogni, amikor Nagyváradot úgy állította be, mintha ez a város valóságos Sodomá volna, amelyben minden ember a legsötétebb bűnök után lohol. Nem, ennyire még csakugyan nem tartunk, hiszen vannak a feljelentésnek még olyan részletei is, amelyek nem bírják el a nyilvánosságot. Ez a titokzatos egyéni bosszu által sugallt denunciació, amelyet emberek és intézmények íránt érez az illető, — háborgást akart felidézni Nagyvárad társadalmi életében. Ugy látszik, sikertelenül.

és előírásainak a mai filozófiával megegyező magyarázata.

A kereskedelmi élet kívánalmainak eleget teendő, javasolja, végül a bizottság, hogy a péntek helyett a vasárnapot tegyék meg a muzulmánok heti ünnepnapjává is, ami kétségtelenül nagyon meg fogja könnyíteni az ország Európával való forgalmát.

Ilyenképen — fejeződik be a bizottság jelentése — Törökország nemzeti forradalma szellemi téren nem fog csupán az öntudat felébredésére szorítkozni, hanem nevelőjévé és vezetőjévé fog válni a még mindig hátramaradt és elnyomott muzulmán népeknek is.

A választásreform-bizottság e korszakalkotó javaslatai már a legközelebbi ülészekben az angolai parlament elé kerülnek, amely minden bizonnyal törvényerőre emeli őket annál is inkább mert a vallás- és közoktatásügyi minisztérium elvben valamennyit magáévá tette.

Világos persze, hogy e reformoknak sokáig fog kelleni küzdeniök a konzervatív elemek ellenállásával, de kétségtelen, hogy előbb-utóbb győzni fognak, mint ahogyan a kalap általánosan diadalmaskodott a fez fölött, mely a nagyobb városokban már csaknem ritkaságszámba megy.

A LENGYEL KORMANYVALSÁGHOZ.

Pilsudski marsall érzékeny bucsuja a lengyel parlamenttől.

INTERJU ROKKANT EMBERREL, AKI ÁLLAMI ASZISZTENCIA MELLETT KÉSZÜL AZ ÉNHALÁLRA

Faur Vasilie kiválk a százezres tömegből és némán vádat emel...

Arad. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Feneketlen nagy melegség terpeszkedik a város felett. Az ucca gyéren taposott aszfaltja valósággal hatványozva veri vissza a meleget, és pörköli még fáradtabbá azt a pár lézengő embert, akit foglalkozása a városba, marasztal, vagy éppenséggel az uccára kerget.

A kihaltan tátongó várossal valóságos elentétben áll a strand. Szinte elvágva a város meletét fújtató házhegyeitől — és zsong, morog és nevet a víz partjára szabadult élet.

A strand lépcsője előtt, töpörödött, rava-szul bamba arcú paraszt ácsorog... Koldul. Siró, vontatott hangon darálja: Rokkant, hadi-rokkant, csak egy fillért...

A nagy nyári melegben szinte elaludni készülő riporterségem egyszeriben megmozdul. Perc sem telik bele s az öreg paraszt — akitől kiderül, hogy valójában nem olyan öreg, mint amilyennek látszik, — úgy vall, mint a karikacsapás.

— Faur Vasilie a nevem, Vaskón lakom és foglalkozásom nincs. 28 százalékos rokkant vagyok. Csak egy pár fillért adjon instálom, kenyérre...

— Miért nem dolgozik? — kérdelem nagy szigorral — egy 28 százalékos rokkant el tud helyezkedni. Menjen dolgozni barátom, különben is valószínűleg földet is kapott... — próbálom a társadalmi purifikátor nagyképű pózát. De közbevág Rokkant Ember:

— Földet én sem kaptam. mint annyi társam, de mennék én könyörgöm alázattal, de csak akkor vagyok 28 százalékos rokkant, amikor jól vagyok. Néha ha rám jön, összeesem, lefagytak a fronton a lábaim ujjai is, kinoz a comblóvésem...

Elhallgat. Alázatosan, de gyűlölet nélküli szemekkel pislog fel rám. Látszik, hogy egyetlen dolog izgatja, lesz-e pénz, vagy sem?

— Gyermekei nincsenek? — kérdelem.

Meglobban a szeme:

— Az egyik az olasz fronton, a másik Szerbiában maradt. Gátá... Egyedül vagyok. éppen most jövök a kórházból. Csak egy pár lejt — zendít rá ismét bemagolt nótájára, csak egy pár lejt kenyérre.

A hátunk mögött boldogat, nagyot nevet egy strand-szépség. Elöttünk zsalad el a prefektus ur automobilja.

És Faur Vasilie, a háboruk rokkant mártirja Rokkant Ember panaszosan mormolja — csak egy pár lejt, csak egy pár lejt...

★

Faur Vasilie mellett képzeletben a Jánosok, Vasilok, és Miskák hetyke sora tömörül elém. A bajonettek nyársa megvillan a napban és — talán a prefektus ur Buick-kocsija? — messziről trombita recseg: trááraá, trará...

...Jajj, kiabál fel valahol sirva egy kiáltás, utána még egy és nőnek és nőnek a hullahegyek... A marnei hullák és az Isonzók halottai. Közöttük véres ember-roncsok vonultak a halálmezők felé és harsogott a messzirohanó élet. Az Ember küldte a vágóhidra marhatestnél is olcsóbb fiait...

Nyár volt, tél volt. öszök és megint nyárak, ömlött a vér és tajtékzott az ember...

...Aztán megint csak a merev napsütést láttam. És előttem állott Rokkant Ember. Mögöttünk nevetett az élet és új autók túlköttek a városban. Elöttünk vibrált a béke tizedik éve.

★

Felkerestem Molnár Jánost, a rokkant közemberek szövetségének elnökét. Valahogy cáfolatot kerestem, nyilatkozatot, hogy ez csak elszigetelt jelenség stb. Egy nyomorult fáskmában ül a féllábu Molnár. Nem is beszél. Munka és jövedelem nélkül áll s az állam pár nyomorúságos garasa, mely csupán éhbér számba mehet, arra sem elegendő, hogy a napi megélhetést a legszűkebb keretek között is biztosítsa.

A rokkant szövetség elnöke éheznek és nyomorog.

Háta megett pedig százezer rokkant tárja nyomorát világgá. Az éhgyöres tépi a testeket és Rokkant Ember egyetlen „menekvése” ma már a koldulási engedély.

Öreg téma egy ilyen rokkant-riport? Nem tehetek róla. Mögöttem kacag a strand, előttem zsalad a prefektus Buick-kocsija és a rokkant szövetség elnöke éheznek és Faur koldul...

És egyáltalán nem abszurdum már most sem egy új világháború lehetősége. Tudom, hogy most nyaralási problémák vannak és bocsánatot kérek, ha megzavartam volna az olvasó jó hangulatát. Egy ilyen firkásznak írni kell nyáron is és Faur Vasil az oka mindennek. Bocsánatot kérek az ő nevében...

Balla Károly.

Fürstenbergék ismét nagy „vágásra” készülnek

Ujból be akarják csapni a gelenceieket — Gelence és Ozsdola után Bereczkre vetették ki hálójukat

(Saját tudósítónktól.) A Brassói Lapok olvasói még emlékezni fognak Fürstenbergék háromszékmegyei üzelmire, melyekről idestova két éve, hogy lerántottuk a leplet. Egy ideig meglapult ez a híres társaság, abban a hiszemben, hogy a feledés jótékony fátyla borult eddigi garázdálkodásaikra, míg most elérkezettnek látták az időt, hogy újabb láncszemekkel gazdagítsák eddigi kalózkodásuk sorozatát.

A dolgok alaposabb megértése okából nem fog ártani ha nagy vonásokban lepergetjük Fürstenbergék eddigi viselt dolgait. Köztudomású, hogy a fizetésképtelen Zabolai Faipar r. t. üzleteire a zürichi Holzhandel A. G. bőrébe bujt Fürstenberg még 1925 nyarán rácsapott és ekkor legmarkásabb exponensét; Hausser Ernő igazgatóját küldte le Romániába üzletpolitikájának folytatására. Ez a svájci földmives-paraszt, mellékesen marhakereskedő, aki mint egy svájci határközség lakosa különösen brilirozott a nagy világégés alatt mint prominens háborús schieber, ezen áldásos működése alatt került szoros összeköttetésbe a Fürstenberg-házzal és mint román exponens, nem is hozott szégyent a ház hagyományaira. Munkatársai kiválasztásában különös éleslátást tanúsított és minden skrupulus nélkül lökte el magát azokat a régi és újabb vezető tisztviselőket, akik nem illeszkedtek bele csavaros mentalitásába.

Mindvégig hü munkatársaknak maradtak elsősorban dr. Tusa Gyula, volt kovásznai fiskális, aki a román imperium beköszöntével sietett nevének „s” betűjét lóhalálában „sz”-re át-kanyarítani, nehogy véletlenségből is félreértsék hazafias érzelmeit és aki, mint a zabolai volt ügyvédje sietett meghajtani lobogóját a felkelő nap előtt. Méltó társa neki Gh. A. Mincoff, egy minden hájjal megkent és mindenre kapható férfi, aki különösen büszke egykori ügyész-grefieri múltjára, mert azt hasznosnak mutakozó alkalmakkor külön nyomtatékkal szereti fitogtatni és aki amolyan disz-román szerepet tölt be Fürstenbergéknél. Ez a Mincoff nagy odaadással szolgálja közvetlen felelősségét, Hausert, aki azzal a jelszóval jött ide, hogy ebben az országban pénzzel mindent el lehet érni. Hogy ez a diszpéndány mennyire alkalmas a neki szánt szerepre, mutatja az is, hogy egy legutóbbi bírósági tanuvallomás alkalmából szemébe vágta egy magasabb miniszteri tisztviselő, hogy ő, a gáncs- és félelem nélküli lovag, megvesztegetett egy inspektor generált (lásd egyik helyi román lap társunkban megjelent tudósítást.)

Ez a disz-román társaság, miután a Fidzsi szigetekre valló üzleti elveivel az egész világgal perbe szállt, kipécézte magának a gelencei közbirtokosságot. Mi annak idején a körmére koppintottunk Fürstenbergéknek s így csak részben sikerült a szegény népet kiuzsorázni.

ASTRA

APOLLO MOZGÓ

Julius 16-án, hétfőn szenzációs szezonnyitó előadás!

Maurice Dekobra világhírű regénye:

A hálókocsi anyyala

kerül vetítésre Olaf Fjorddal és Claude France-val a főszerepben Német feliratok Ezenkívül a legújabb UFA journal.

A következő bemutató: „P. VIK” az UFA filmgyár káprázatos kitaláció filmje Harry H. H. a főszerepben.

Uj vetítógépek! Uj vetítőszezon! Uj zenekar!

2400

A gelenceiek ugyanis hosszabb herce-hurca után csináltak egy rossz kiegyezést, amennyiben 10 milliónál nagyobb károsodásuk dacára elfogadtak 500 ezer lejes kártalanítást. Igaz, hogy erre csak sok fenyegetés és rábeszélés után voltak hajlandók. Azzal hitegették őket, hogy a falu népe úgy az erdei, mint a gyári üzemből való állandó foglalkoztatás révén amúgy is bő kárpótlást nyer. E rábeszélésekben előjárt a közbirtokosság érdemeiben megőszült elnöke, János Lajos, aki a legutóbbi tisztújításnál csak hogy ki ne potyogjon a stálumból, felajánlotta, hogy inkább ingyen vállalja az elnöki tisztet, nehogy megfosztassék attól a gyönyörtől, hogy Fürstenbergék szekerét a közbirtokosságnál továbbra is tolhassa.

Hogy Fürstenbergék milyen komolyan veszik ígéreteiket, annak rövidesen fényes tanujelét adták. Nincs ma Háromszéknek szomorubb községe Gelencénél.

Ez a szorgalmas munkája után élő nép melyre súlyosan nehezedett a tavalyi katasztrófálsan rossz termés is, Fürstenbergék jóvoltából máról-holnapra koldusbotra jutott.

Fürstenbergék ugyanis hivatkozással az adott ígéret szentségére, beszüntették a gelencei fűrész, sodronypálya és iparvasút üzemét és szelnek eresztették összes alkalmazottaikat és a rengeteg munkást, akik most vándorbotot kénytelenek ragadni, hogy az éhenpusztulástól meneküljenek.

De népgyilkos mohóságukat Fürstenbergék még így sem érezték kielégítőnek. És lelményességükben hamarosan kaptak is újabb alapot a kielégülésre. Gelence közbirtokosságának megmaradt még egy kb. 100 ezer köbméter fenyőfát tartalmazó álló erdeje és erre vetették magukat. Leterrorizálva hatóságot, félrevezetve népet, minden üzemterv és vágatási engedély nélkül, törvényellenesen, suba alatt már az idén le akarták dönteni az erdőnek majdnem felét és a közbirtokosság néhány megfizetett emberével törzsenként fel is mérték az erdőben a fát, azzal hitegetve a népet, hogy vagy 4—5 ezer köbmétert felosztanak közöttük. Julius elején meg is kezdték volna a döntést, ha egy a minisztériumhoz ment feljelentés még nem zavarta volna kisdéd játékait, Fürstenbergék csatlósai mint a megsebzett vadak, hördültek fel erre a suhintásra, fűhöz-fához futnak, kapkodnak, de még mindig nem akarnak lemondani bűnös szándékukról. Gyűlés elé akarják vinni az ügyet és a fát az erdőből mindenképpen ki akarják menteni.

De készül a nagy „vágás” Bereczk községben is, erről azonban legközelebb.

Ha kisétálunk a szép szatmári parkból...

Egy diszpéldány a vegetáló erdélyi városok közül

Szatmár. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az elmúlt évben a szatmári városi főmérnöki hivatal nagy ambícióval vetette magát a hatalmas városfejlesztési program megvalósítására. Több milliót elköltöttek erre a célra és ebből a pénzből sikerült is Szatmár főterét valóban gyönyörű parkkal széppé varázsolni.

Az idegen, aki véletlenül ebbe a határszéli metropolisba kerül, a vasutól a Dácia szállóig vezető uton ámulva néz körül és ragyogó, virágillattól terhes levegőjű parkírozott pompázó tér után itélve, Erdély egyik legszebb, gondtalan életű városának tartaná Szatmárt.

Amde, ha néhány lépéssel arrébb, a sötét mellékutcák felé vezet az útja, akkor látja, hogy minden csak látszat, dekoráció, papír-kulissza, hazug maszk, amely alatt egy megkínzott, letiport piszkos kisváros húzódik meg.

A mellékutcákon portenger, esős időben hatalmas kiterjedésű sártócsa örvendeztet meg a vendéget. A Németi nevezetű városrész primitív elhanyagolt uccái a legsötétebb Balkán állapotokat varázsolják elének. Koromsötétség uralkodik ezekben az utcákban, amelyekbe a szatmári bérkocsis semmi pénzért sem hajlandó behajtani.

Nehéz volna felsorolni azt a sok mindent, ami kimaradt a városfejlesztési programból. Végig kellene vezetni a város nagyhatalmu urait a vágóhid-uccai proletárnegyed büzös, kloákás, trágyadombos szennyvízcsatornákkal körülvett baktérium kitenyészőjében, hogy lássák, mint játszik a serdülőféltben levő gyermekek egész serege a miazmás, betegségterjesztő trágyadombon egy döglött patkány hullájával.

És nincs segítség. Mindenre van pénz, csak erre nincs. Pedig itt emberéletekről van szó, a kik mellett nem szabad lehunyt szemmel elhaladni.

A városszépítés a főtereken lázas tempóban halad előre, de ennek a hatvanezer lakósu városnak nincs elmeorvóintézete. Mindennapos eset, hogy az uccán posztoló rendőr, bámsz csoportok asszisztálása mellett tuszkol a rendőrségi fogdába egy-egy szerencsétlen őrültet. Egy napig a fogdában marad, azután onnan is kiteszik, mert kell a hely másnak... A rendőrség nem humánus intézmény. Nincs ideje betegekkel foglalkozni. Elég gondot adnak az erkölcsi betegek: a bűnösök. A szerencsétlen őrült az uccára kerül és másnap kezdődik a tragédia előlrol...

Vadonatúj padokat helyeznek el a parkban a sétálók kényelmére de nincs egy menhely a hajléktalanok befogadására. A Szamos partján, a Római kertben, a bokrokban minden éjszaka nagy csapat hajléktalan húzódik meg. Munkanélküliek, akik a lakástalanság és az éhség kínzó marcangolása elől idementik tepedt életüket.

A parkban szökőkutat állítanak fel, de a periferiák lakóinak messze kell gyalogolni, amíg rendes ivóvízhez juthatnak.

Ezerszínű virágsziromtól ragyog a város parkja, de a Báthory-ucca vidékén szegény kis munkásleányok árulják néhány garasért a testüket. Nincs munkaalkalom... nincs kenyér... Enni kell... Az éhség rossz tanácsadó. Virágozik a prostitúció. Fejletlen 13-16 éves gyermekek testén alkudoznak a lelkiismeretlen kufárok. Nem nagy az árfolyam... hiszen csak kenyérre, ruhára és orvosságra kell a pénz.

A park gyönyörű, de a város egyetlen nagy kiterjedésű sétahelyét a hajdani Kossuth most Római kertet belepji a békanyál. A gondozatlan elhanyagolt sűrű cserjés biztos menedéket

nyújt a betörők és egyéb csirkefogók népes seregének.

Megvan a parkunk, de a törényszéken a csődök egész seregét jegyzik be, mert a csempészkereskedelem ellen teljesen tehetetlenek vagyunk.

Huszmilliósi luftüzleteket gründolnak lelkiismeretlen nagyvárosi hóbortban szenvedő úgynökök. Nagyuri életet élnek és amikor a pénz nem futja, jön a sikkasztás. Olyanok, mint a város. Kívül ragyogók, de belül genyes fekélyeket takargatna.

Egy város gazdasági helyzetét legjobban a koldusainak száma jellemzi. Ha ez a megállapítás való úgy Szatmár méltán nyerhetné el a koldusok városa címét. Schol annyi szerencsétlen, magatehetetlen ember, nem található, mint itt. Nem lehet végig menni az uccán, hogy nyolc-tíz koldus ne tárja elének roncsolt béna tagjait, ne mutogatná szájalomra apellálva szörnyű sebeit.

Van öt strandunk, de nincs egy rendes

Nehezen haladnak előre a kölcsöntárgyalások

Titulescu nyaralni ment

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A kölcsön és a stabilizációs tárgyalások a külföldi pénzügyi érdekeltségek kiküldöttével tegnap délelőtti óta szakadatlanul folynak. Tegnap délig rendkívül optimista hangulat uralkodott, estére azonban a legleverőbb pesszimizmus látszott a román tárgyaló feleknél.

A tárgyalások kedvezőtlen fordulatot vettek, amikor a külföldi delegátumok a kölcsön biztosítási feltételeit közölték a bizottság román tagjaival.

A feltételek nagyon súlyosak voltak a nagy kötelezettségeket róttak Romániára. Liberális körökben azonban még mindig azzal vigasztalják magukat, hogy talán mégis csak sikerülni fog a nehézségeket áthidalni.

Ismeretes, hogy a kormány a liberális vezetőembereket, szenátorokat és képviselőket még az elmúlt vasárnapra Bukarestbe

rendelte, akik meg is érkeztek. Bratianu Vintila úgy számított, hogy hétfőre érkekezletre hivatja össze párthiveit a kölcsön ügyében, a tárgyalások azonban még a mai napig is eredménytelenek maradtak a liberális értekezletből semmiesem lett. A fővárosban tartózkodó liberálisok között már általános az elégedetlenség. E szerint a miniszterelnök, hogy a kedélyeket megnyugtassa, holnapra összehívja az értekezletet. Mit fog azonban az értekezleten párthiveinek előterjeszteni, amikor a kölcsöntárgyalások még mindig csak kezdeti állapotban vannak, senki sem tudja. Érdekes és jellemző, hogy a most folyó kölcsöntárgyalások idején, amelyekre meghívták tanácsadókul Románia pénzügyi szakembereit, Titulescu, Románia legnagyobb pénzügyi szakértője Constancia utazott nyaralni.

A berlini Ufa magyar földön készíti el új nagy filmjének a felvételeit

Mezőhegyes. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A berlini Ufa, amely az európai filmgyártásban előkelő szerepet tölt be, új szezonjában egy magyar vonatkozásában értékesnek kinálkozó témájú filmet fog bemutatni, mint reprezentáns alkotást.

Ez a film a Magyar Rapszódia. A film témáját Székely Jánosnak, egy Berlinben élő magyarnak az elbeszéléséből meríti. Nem jelent drámai történetével újszerűséget, nem is ad új típusokat, nem is ez volt talán a célja Székelynek. Kavargó, színes képek, határos epizódok és happy end itt sem hiányzik. A filmmese értéke nem ezekben a talán filmszerűen jó tulajdonságokban rejlik.

A berlini Ufa emberei néhány napja Mezőhegyesen tartózkodnak, hogy a miniszteriumtól kapott engedély birtokában az állami gazdasági telepen felvételeket eszközölhessenek 4 vagon technikai felszerelést hoztak magukkal a németek, akik közel negyvenen vannak.

A marsallja a társulatnak Max Pfeiffer. Ő a „Productionsleiter”. A gyártási vezető. Tőle függ minden, ő a művészi és gazdasági irányítója a filmgyártásnak jelenleg (természetesen a Magyar Rapszodiáról van szó). Nagyszerűen

érti a dolgot. Karl Hoffmann, a német operatörök elitjéhez tartozik. A legújabb, 1928-as típusú El Parlo de Brice-féle kombinációs felvételgépekkel dolgozik. Három segítőtársa van. A művészi tanácsadó Faragó Géza, a kitűnő festőművész és dekorátor, az adminisztratív ügyek intézője szintén magyar: Déschán Iván. Ők ketten szinte belebetegsznek a munkába, annyit dolgoznak. Különben is a munka lázasan folyik. Erich Ketterluth is itt van, a filmépítész, a legszimpatikusabb az egész társaságban.

Itt Mezőhegyesen az arató parasztokat veszik fel. Künn állanak a földeken a felvételgépek, negyvenfokos a hőség, mindenki csurog az izzadságtól, de Hoffmannnak ez nem egészen elég, öneki nem elég fényes a nap, fénymérővel vizsgálja az eget egyre.

A színészek is alapos munkát végeznek. A star Dita Pavlo, kevésbé szép, mint érdekes jelenség. Uszni azt jól tud, az az egy bizonyos, Willy Fritsch, Leopold Kramer, a bécsi jeles színésze a legelegánsabb és legvidámabb egész Mezőhegyesen. Harry Hart saját autóján száguld az utakon és bajuszt növeszt, amint az egy huszárfőhadnagyhoz illik. Báthory Gizella még nincs itt, ő csak Hatvanba jön el és Lil Dagover is, a másik primadonna. Erick Kaiser Tietz sincs jelen. Helyettük vagy harminc többnyire fiatalember nyüzög a felvételgépek körül.

Egész kis Hollywood lett Mezőhegyesből ezalatt a pár nap alatt. Mindenki a németeket nézi. Őket, akik nem sajnálják a pénzt, sőt napi 10000 pengő rezsivel dolgoznak. Mondják is, hogy film lesz, még pedig nagy magyar film lesz a Magyar Rapszodiából.

Most még van ideje!

A legszebb divatujdonságokat 20% árengedménnyel bevásárolni, mielőtt az üzletünknek átépítés miatt bezárjuk.

Használja fel ezen alkalmat!

Ascher Testvérek BRASOV, 5. Kapu-utca 5.

Anglia és a kisebbségi kérdés

London. (A Brassói Lapok tudósítójától) Az angol politikai közvélemény mind fokozottabb mértékben fordul a kisebbségi kérdés felé, aminek beszéd, s tanubizonyosága volt az az interpelláció, amit csak a napokban tárgyalt feltűnő részletességgel és az angol parlamenti életben szokatlan hevesiséggel a londoni felsőház. Ezzel kapcsolatban vetődött fel újból a felsőházban az optánsör kérdése is, aminek most figyelemreméltó visszhangja támadt az alsóházban is.

Az alsóház legutóbbi ülésén ugyanis Sanders egyenes kérdést intézett Chamberlainhez:

— Megteszi-e a Népszövetség az optánsörben a hátralevő lépéseket és betölti-e a döntőbírói állást?

Chamberlain azt felelte, hogy nem, mert a Népszövetség a kérdést lezártak tekinti. Az interpelláló képviselőt nem elégitette ki Chamberlain álláspontja, s kijelentette, hogy ez a Népszövetség tekintélyének aláásása lenne, a mit Angliának nem szabad megengednie.

A felsőházban Cusendum lord a zárszó jogán kijelentette, hogy a kapott válaszok után is fenntartja eredeti álláspontját és azon a véleményen van, hogy Angliának speciális kötelességei vannak a kisebbségi szerződésekkel kapcsolatban. Amerika nem írta alá ezeket a szerződéseket, s így Angliának, mint első aláírónak különleges szerepe van, amiről nem szabad megfeledkeznie.

3,000.000 NŐ HASZNÁLJA MINDEN REGGEL EZT A PUDERT!

Erősítő hatása a bőrre. — Egyszersmindenkora megszünteti az orr fényességét.

Néhány évvel ezelőtt egy arc-bőr-specialista felfedezte, hogy ha arc-kenőcs habot keverünk a rizs-porral, az egész napon keresztül kitart, meleg, szél, esős idő, tengeri fürdő vagy tánc közben előálló izzadás dacára. Ugyanúgy lehetővé teszi az arc-kenőcs-hab a pudernak azt, hogy a bőrre erősítő és frissítő hatást gyakoroljon.

A rendszeres használat hozzájárul az orr fényességének azonnali és örökre való megszüntetéséhez. Az arc-bőr fogyatékosával megszűnik a bőr virágszirm finomsága, sima és bársonyossá lesz. A Tokalon pudernél tudományos eljárással és pontos elosztásban van keverve arc-kenőcs-hab a legfinomabb, szitált puderral. Nem tapad foltozban a bőrhöz. 3,000,000 nő használja minden reggel ezt a pudert. A francia, angol, amerikai olasz nők és mindenütt a legszebb és legműveltebb nők csak Tokalon pudert kérnek.

JEGYZET. A Tokalon pudert kapható gyógyszerárak, drogériák és illatszertárakban. A rendszeres nagyságú doboz ára 80— lej. A két-körös nagyságú doboz ára, mely kétszeres mennyiséget tartalmaz, ára 120— lej. Ahol nem kapható, küldjük be a vonatkozó összegű postautalványon a PARFUMERIA ELITEI-nek Bukarest, Calea Victoriei 39.

Egy arc-bőr, amely fiataloságot és szépséget sugároz csak pár lejtért.

A Puskás-bank cáfolata a Brassói Lapokat igazolja

A Puskás-bank, — amelyet joggal nevezhetünk ezen a klasszikus tömörségű néven, tekintettel arra, hogy a bank maga is így nevezi magát — és különösen tekintettel arra, is, hogy a bank valóban a Puskás tulajdona, aki harmadmagával korlátlan ura ennek a gyergyói pénzhatalmosságnak, cáfolatot közölt amelynek már csak az érdekesség kedvéért is helyet adtunk.

Mi azt irtuk, hogy „egyes becslések” szerint több milliót perel a bank, s a bank most maga is igazolja, kétségbevonhatatlan számokkal, hogy perlései valóban meghaladják azt az értéket, amelyben egy bank perelni szokott. Igazolja azt, hogy ennél a banknál igenis szokás a perlés és nem a szerencsétlen gazdasági helyzetnek a következménye. Mert a múlt évi 1.845.000 lejes perlésre nézve ugyan kifejti a bank, hogy ebben három nagyobb tétel szerepel, mégpedig egy tölgyes-fakereskedő és két vagyonbukott cég, azonban nem látjuk át, hogy a banknak miért éppen csak a tölgyesi fakereskedőt nem kell kimélnie, ellenben másokat igen és főként nem látjuk be azt, hogy miért kell a banknak a gyergyói nyomor azzal fokoznia, hogy egy év alatt kisebb tételekben milliónál nagyobb összeget perel. Főként pedig nem mond a bank semmiféle magyarázatot arra nézve, hogy miért perelt 1926-ban is 1.6 millió lejt, ezt már nyilván mégis Gyergyó népe fizette meg, perlési költségekben is.

A bank perlései, a bank adatai szerint egyenest megdöbbentő méretűek, s ha a bank maga bizonyítja be, hogy egy év alatt csaknem két millió lejt perel, akkor a becsléseket teljesen meg lehet érteni; egy bank, amely két milliót perel, szüntelenül foglalkoztatja a bíróságokat és nyilvánvaló, hogy ez az állandó Puskás-bank anyag az, amely a becsléseket felfokozza. Mi tehát az adatok után egyáltalában nem csodálkozunk azon, hogy a becslések olyan elkéseredettek voltak, de azon sem, ha a nép olyan gyűlölettel gondol a Puskás-bankra.

A nyilatkozatot tehát nagyon fontosnak és jellemzőnek tartjuk azokban az adatokban, amelyeket tartalmaz, mert ezek az adatok a mi felfogásunk megerősítésül szolgálnak. De mellé még azt is meg kell állapítanunk, hogy a nyilatkozatban szerencsétlen számszerű tévedések foglaltatnak. Kénytelenek vagyunk a Puskás-bankot ezekre a tévedésekre figyelmeztetni.

Az első tévedés az, hogy a banknak a múlt évben nem volt 34 millió kihelyezése, mert a bank vagyonának teljes végösszege 32.7 millió lejt volt.

Ugyanakkor nem tudjuk, hogy lehet az,

hogy a bank, amely nálunk még a hangsúlyozottan becslésszerű számokat is kifogásolja, nem ismeri a saját mérlegét.

A másik tévedés pedig a perelt anyagnak a kihelyezésekhez való arányában van: a nyilatkozat szerint ez nem tesz még három százalékot sem, ami aztán igazán goromba tévedés.

Azt ugyanis minden laikus megérti, hogy a bank vagyontételei között vannak olyanok is, amelyeket nem lehet perelni. Például nem lehet perelni a készpénzt, ami a pénztárban van és a Puskás-bank mérlege szerint ez a múlt év végén 2.6 millió lejt tett, nem lehet perelni az értékpapírokat, s nem lehet perelni például az intézet ingatlan vagyonát sem, ami szintén kitett a mérleg szerint 661.000 lejt. Ennél fogva az az arányosítás amelyet a bank felállít, egészen helytelen, s hogy az igazságot megtudjuk, ki kell vennünk a váltóadók tételét és az adóssok tételét, a folyószámla adóssok tételét és az adóssok tételét, s a perelt anyagot ezeknek a tételeknek a végösszegéhez kell arányosítani. S ha ezeket összeszámoljuk, akkor kiderül, hogy

a Puskás-bank 1926-ban is és 1927-ben is pontosan 6 százalékot peresi-tett kihelyezéseiből.

Mi nagyon szeretnők látni, hogy van-e még egy bank Erdélyben, mely különös katasztrófális gazdasági események nélkül ezt a rekordot elérte volna.

Ez a rekord ugyanis még tovább nő, ha a részleteket is figyelembe vesszük. A valóság ugyanis az, hogy minden egyes banknak vannak olyan kinnlevőségei, melyek ugyan jogilag perelhetők volnának, tényleg azonban mégsem perelhetők; ezek a különböző okoknál fogva lekötött tételek, amelyekhez az intézetnek, vagy az intézet egyes érdekelteinek külön érdekei fűződnek. Nem tudom, tévedünk-e, ha ezeket a tételeket elsősorban az ugynevezett „adóssok” számláján keressük, de egészen bizonyosan vannak ilyenek a folyószámlaadóssok között is. És a végeredmény az, hogy a perelt anyagot legelsősorban a váltótárcára kell vonatkoztatnunk, s ha szakértői vizsgálattal végigmehetnénk a Puskás-bank kihelyezéseinek anyagán, akkor minden valószínűség szerint azt állapíthatnók meg, hogy a perelhető kintlevőséghez viszonyítva a valóban perelt anyag még a 6.3 százaléknál is sokkalta többet tesz.

Ez tehát a valóság a Puskás-bank perlési mániája körül és mi most már konkrét adatok birtokában alapítjuk meg azt, hogy a Puskás-féle „temperamentumos” bank kiméletlenül terhel: perel csak azért, hogy az adó-

saival a hatalmát éreztesse. És megállapíthatjuk azt is, hogy mikor Puskás a bankszindikátus közgyűlésén a bankfiókok ellen tüzelt, meghatottságtól remegő hangon azt jelentette ki, hogy „mindezek a bankok csak perlésre törekcszenek, csak arra, hogy az adóssok a viszonyok kényszere folytán nem tud fizetni, de mi ezt a szerepet átengedjük azoknak, akiket ide semmiféle szál sem fűz.” akkor a saját maga által szolgáltatott mostani adatok tanúsága szerint közönséges képmutatást vitt végbe, mert senki sem perel annyit, mint a Puskás bank.

A cáfolat tehát, bennünket igazol.

LEGUJABB

A kölcsön ügye csütörtökig végleg elintéződik

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A kölcsön ügyében illetékes helyen a következőket közlik: Csütörtökig végleg rendeződik a kölcsön ügye, beleértve a Németországgal való megegyezést is. A kölcsönokmányok aláírása a rákövetkező hét hétfőjén történik meg, kedden pedig minisztertanács lesz, amelyen elhatározzák a parlament összehívását július huszonharmadikára.

Kedden döntenek a kisebbségi iskolák nyilvánossági jogában

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Valaori közoktatásügyi államtitkár és Ioan Stefan, a parlament alelnöke jelenlétében Margineanu, a Consiliul Permanent igazgatója a Brassói Lapok bukaresti tudósítója előtt a kisebbségi iskolák nyilvánossági joga ügyében kijelentette, hogy a tegnapi ülésen sem tudta dűlőre vinni az ügyet, a keddi ülésen azonban megtörténik a végleges döntés.

A jövő hét végén ül össze a nemzeti-parasztpárt parlamentje

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A nemzeti parasztpárt vezetősége a jövő hét végére hívta össze parlamentjét. Popovici Mihai, a párt százas bizottsága előtt tegnap expozé tartott az erdélyi helyzetről.

Amerika inkasszáll

Páris. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A jóvátételi ügyek főellenőre, Palker, a Federal Reserve Bank kormányzója és Strang Mellon, amerikai pénzügyminiszter Párisban a jövő héten nagyfontosságú tárgyalásra ülnek össze és Franciaországnak amerikai hadiadósságairól fognak tárgyalni. Franciaországnak 1929-ben meg kell kezdeni az Amerikában történt négyszázmillió dolláros Lábours vásárlások fizetését.

HIREK

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden munkanapon az esti órákban. Hirdetések vagy közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők, vagy pedig bármelyik hirdetés iroda, vagy bizományosaink útján is feladhatók. A *-gal jelzett hírek díjazás alá esnek.

Felelős szerkesztő: Kocsis Béla.

A Brassói Lapok nyomdavidálatának kiadása.

Előfizetési díjak Brassóban: egy óra 90 lej, negyedévre 240 lej, félévre 480 lej, egy évre 900 lej. Kézbesítési díj külön fizetendő. Előfizetési díjak vidékre: egy óra 100, negyedévre 270, félévre 520, egy évre 1000 lej. — Külföldre: negyedévre 420.—, félévre 820.—, egész évre 1600 lej

VENIZELOSZ

az új görög miniszterelnök.

Letartóztatták Schuszteket Fridát

Prágából jelentik: A rendőrség Patschauban letartóztatta Schuszteket Fridát, aki, mint ismeretes, egy zsolnai szállodában nyolc revolver golyóval megölte kedvesét, Diener Árpád dúsgazdag malomtulajdonost.

A kassai nevelőnő a gyilkosság után nyomtalanul eltűnt, s több ország hatóságai hiába nyomozott utána. A napokban levelet kapott a meggyilkolt Diener Árpád öccse, melyet nagy meglepetésére a gyilkos nevelőnő irt. A levélben Schuszteket Frida bejelentette, hogy öngyilkosságot fog elkövetni. Ez a levél volt a nyomra vezető. Tegnap végre sikerült a nevelőnőt letartóztatni. Kihallgatásakor elmondotta, hogy Dienerért azért gyilkolta meg, mert többszöri ígérete dacára nem vette el feleségül.

— **Európaszerte nagy a hőség.** Budapestről jelentik: Európaszerte rendkívül meleg van. Budapesten tegnap negyvenkét fok, Berlinben ötvenöt, Prágában harmincnégy fok meleg volt.

— **Ünnep a Nagykőhavason.** A Brassói Turistaegyesület, mint jelentették, vasárnap, a hó 15-én avatja fel és adja át hivatalosan a forgalomnak a Nagykőhavason épített első menedékházát. A felavatásra mind Brassóból, mind a vidékről ezrével randulnak fel és az új menedékháznak már napok óta számos szállóvendége is van. A száz Kárpát-egyesület a nagykőhavasi ünnepségre való tekintettel egybejűtve vasárnap nem is rendez kirándulást, hanem felhívta összes tagjait, hogy minél számosabban jelenjenek meg az új menedékház felavatásán. Az ünnepség egyébként szerény keretekben fog lefolyni. Halász Gyula, a turistaegyesület elnöke ünnepi beszédet mond, dr. Muntean Péter nyug. vármegyei főjegyző az egyesület egyik alelnöke pedig román beszédben fogja méltatni az avatóünnep jelentőségét. Az ünnepélyen a bácsfalusi ifjuság fuvószenekara játszik. A menedékház vendéglőjében meleg és hideg ételek, valamint italok, brassói vendéglői áron lesznek kaphatók, úgy, hogy inni-enni-valót felvinni merőben fölösleges. Vasárnap reggel 6 órától állandó taxijarat a posta épület mellől a Malomdombokig, a Nagykőhavas aljáig. A kényelmes visszautazás is biztosítva van.

A Krassin elindult a megmentett hajótöröttekkel hazafelé

Marino annyira magához tért, hogy elbeszélte rettenetes szenvedéseiket és Malgreen halálának körülményeit — Nobiletől részletes jelentést követel a világ

Moszkva. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Tegnap jelentette világszerte a szikratáviró azt az örömdetes hírt, hogy a Krassin nevű orosz hajónak sikerült áttörnie az északi jégmezők rettenetes akadályait s az Itália hajótörötteinek mindkét csoportját megmentette.

A rádió és szikratáviró állomások felfogták tegnap a Krassin örömdetes jelentését, az öröm impozáns kitörése azonban az egész világon elmaradt. Az emberek nem mertek örömezni, hiszen annyszor jött már biztató jelentés, amit másnap megcáfoltak. A Krassin jelentése azonban igaznak bizonyult s ma már fenntartás nélkül közölhetjük,

hogy a szerencsétlen Nobile tábornok expedícióját sikerült kiragadni a halál torkából.

A Krassin első tisztje, Bugeljev Iván hosszú rádiójelentést adott le a megmentettekéről. Közölte, hogy a hajótöröttek közül Marino már annyira magához tért, hogy összefüggően el tudta mondani katasztrófájuk történetét és az azután következő szenvedéseiket. Élelmiszerük gyorsan elfogyott és rettenetesen sokat szenvedtek a hóviharok miatt. Legrettenetesebb volt Malgreen helyzete, akinek eltört karja miatt állandóan könnyek gyűltek a szemébe és a könnyesepek szinte pillanatok alatt fagytak az arcára. Csak azért imádkoztak, hogy a hajnalt megérjék. Amikor annyira kivirradt, hogy új szállás után nézhettek, megdöbbenve állapították meg, hogy

Malgreen a menekülés alatt kiszenvedett.

A holttestet a Roch-szigeten hagyták. Azután madarakkal táplálkoztak. Sok éjszakán keresztül kóboroltak és szinte megőrültek a megfagyástól való félelmükben.

A svéd kormány tisztázni akarja Malgreen tragikus halálának körülményeit

Stockholm. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A svéd kormány kimondotta, hogy a legnagyobb erőfeszítések árán is felkutatattja és hazaviteti Malgreen holttestét, mert mindenképpen tisztázni akarja a kiváló professzor halálának tragikus körülményeit. Elrendelte a kormány Malgreen feljegyzéseinek gondos áttanulmányozását is. A professzor naplóját Marino hozta magával.

A svéd kormány feltűnést keltő határozatát nem teszi eléggé indokoltá a neves professzor iránt érzett nemzeti kegyelet. Bizonyosnak látszik, hogy a svéd kormány mélyebb jelentőséget tulajdonít annak a nézeteltérésnek, ami Malgreen és Nobile között a katasztrófális jégtáblán lejátszódott. Svédország világosan akar

Nyolcszor keringett repülőgép fölöttük, de egyszer se sikerült észrevenniük magukat.

Aztán elvesztették eszméletüket. A menekülésre egyáltalán nem emlékszik.

A Krassin a megmentettekkel elindult hazafelé. Mussolini szikratávirón köszönetet mondott a Krassin legénységének az önfeláldozó és eredményes mentési munkálatokért.

A svéd miniszterelnök bámulatát fejezte ki a Nobile mentésére sietők bátorsága fölé. Kijelentette, hogy a világ türelmetlenül várja teljes jelentését, mert az eddigi jelentések szálszavak voltak.

Nobilenek is alá kell vetnie magát a legalaposabb és legobjektivebb vizsgálatnak.

Mussolini megbízta Grandi külügyi államtitkárt, hogy a római szovjetkövetésen fejezze ki az olasz kormány és az olasz nemzet háláját a Krassin nemes és merész munkájáért.

Kingsbay. Ujabb jelentés szerint a Viglieri-csoport minden tagja magához tért a Krassin hajón. Amikor tudatára ébredtek annak, hogy megmenekültek, sírógörcs vett erőt rajtuk és annyira hisztérikusan viselkedtek, hogy a hajóorvos komoly következményektől tartott.

Mussolini a következőket táviratozta a Krassin legénységének: Nagy művet vitték véghez és örökre bejegyezték nevüket a sarkkutatói önfeláldozások krónikájába. Hálás köszönetet küldök Olaszország nevében, és kérem ezt a hajó minden matrózával közölni.

A Krassin kapitánya harmincéves. Jogi Egge Károlynak hívják és állítólag eszi származású.

Visszaadták

a nagyváradi munkásotthont

Nagyvárad. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Pár héttel ezelőtt hozta meg a nagyváradi Tábla ismeretes döntését az olyan régóta huzódó pörben, amely a nagyváradi Munkásotthon jogtalan elrekvirálásával kapcsolatosan annyi megdöbbentő törvényteleniséget és hatósági erőszakoskodást váltott ki. Az ítélő Tábla kétségkívül érdekes döntése kimondotta, hogy a jogtalan rekquirálás Bunescu akkori rendőrprefektus egyéni erőszakoskodása volt. Az ítélet után természetesen az lett volna a legelső teendő, hogy a jelenlegi rendőrprefektus az épületet azonnal visszaadja eredeti rendeltetésének. A jogrend helyreállítása azonban Nagyváradon nem olyan könnyű. Több hétig tartó erőfeszítésbe került a nagyváradi munkásotthonnak, amíg a táblai döntésnek érvényt tudott szerezni. Tegnap, végre, Nagyvárad rendőrprefektusa kiűrtette az épületet, s átadta a kulcsokat a munkásság megjelent képviselőinek.

látni ebben a szomorú ügyben, s már nem is kétes, hogy Malgreen haláláért Nobilet akarja felelőssé tenni.

Ujabb kingsbay-i jelentés szerint Soria kutyaszános expedícióját nem a Krassin, hanem egy szántalpakkal felszerelt finn repülőgép mentette meg. Ez a repülőgép vette fel Soriát és Van Dongen holland vezetőt. Az expedíció harmadik tagja a dán Varning utközben megbetegedett, s egy vadászkunyhóban hátramaradt.

A Krassin most Csuznovszki orosz pilóta és társai megmentésére indul, akik biztos helyen tartózkodnak. Ha ez is sikerül, úgy a hatalmas orosz hajó Amundsen felkutatását kísérli meg.

— **Halálozás.** Lécfalvi Bodor Géza, ki 43 éven át szolgálta az Urat, mint Alsócsernáton ref. lelkésze, élete 71-ik évében Dicsőszentmártonban meghalt. A megboldogult 20 évig volt a kézdi ref. egyházmegye tényleges és 6 éven át tiszteletbeli esperese. Egész Háromszékmege tisztelte, becsülte és szerette a deák lelkipásztort, ki mint a sepsiszentgyörgyi Székely-Mikó-Kollégium gondnoka is értékes szolgálatot tett fájának és egyházának. A kitűnő székely pap tetemeit általános részvét mellett tegnap délután helyezték örök nyugalomra Alsócsernátonban.

— **Elítéltek három zsaroló detektívet.** Nagyváradi tudósítónk jelenti: A Tábla tegnap tárgyalta három zsaroló detektív ügyét, a kiket el is ítélték. Petricas, Georgescu és Fehérvári detektívek nemrég Erőműfalván Kuk Géza kereskedőhöz beállítottak és felszólították, hogy fizessen ki nekik tizenkétezer lej, akár van rádiója, akár nincs, különben bezárják. A kereskedő feljelentést tett ellenük és a Tábla Petricast egy hónapi, Georgescut és Fehérváryt 15—15 napi fogházra ítélte.

Péntek volt és tizenharmadika . . .

Világszerte megrendítő szerencsétlenségeket hozott a tegnapi nap
Vasuti katasztrófák, löporrobbanás, áradások

Budapest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Mintha a babonás hírű tizenhármadik szám éreztette volna titokzatos hatalmát, amit teljesebbé tesz még az is, hogy ez a tizenharmadika pénteki napra esett, — tegnap, pénteken, július 13-án világszerte megrendítő szerencsétlenségek játszódtak le.

Párisi jelentések szerint Ben sur Aube mellett kisiklott egy tehervonat. Egy tízéves gyermek meghalt, tizenegy utas súlyosan megsebesült. A Bordeaux melletti bergeraci löporgyárban több tonna lőpor a levegőbe röpült. Egész házsor omlott össze. Az áldozatok számát még nem sikerült megállapítani. A robbanás erejére jellemző, hogy a füst ötszáz méter magasra csapott föl, s rémülettel töltötte el az egész vidéket.

Karlsbad közelében egy személyszállító autóbusz fordult az árokba. A tizenkét utas közül egy nő azonnal meghalt, hárman súlyosan, a többiek könnyebben megsebesültek. Reichenberg mellett egy tehervonat a fék elromlása következtében beleszaladt az előtte álló másik vonatba. A vagonok teljesen összetörték, egy fékező meghalt.

Az olaszországi Bizenso-völgy most épülő alagútjában egy robbantásra szánt akna idő előtt felrobbant. Három munkást halálra zúzott a robbanás ereje, tizenegyén súlyosan megsebesültek.

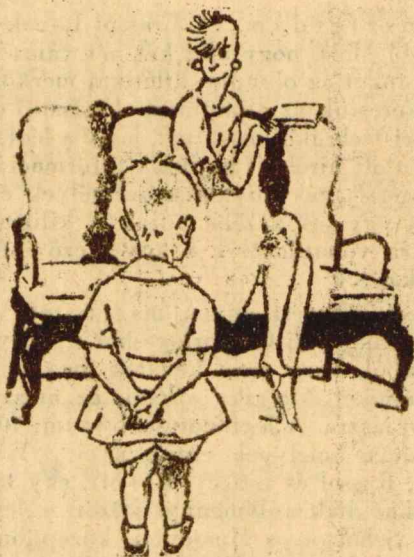
Budapesten a Thék Endre-utcában munkások tisztogattak az egyik ház padlásán. Munka közben egy elrejtett kézigránátot találtak, amit egyikük könnyelműen piszkálni kezdett. A kézigránát felrobbant és két munkást életveszélyesen megsebesített.

A szomorú nevezetességű nap többi szerencsétlenségéről Amerikából érkeznek jelentések. Eszerint az egész Chilei partvidéken borzalmas vihar pusztított pénteken este. A folyók kiléptek a medrükből, virágzó vidékeket árasztottak el és rengeteg rakodásra előkészített árut elsodortak. A vihar csak az egyik kikötőben harmincezer fontsterlingnyi kárt okozott. A vasuti forgalom teljesen megszakadt. Az elöntött vidékeken sok ember fulladt a megáradt hullámok közé.

A greenwillei gyapottisztító gyár egyik másodemeleti helyiségében kirándulókat szállásoltak el. Amikor a fáradt kirándulók elaludtak, a helyiség padlója leszakadt és ötven kiránduló gyermeket rántott magával. Tizen életveszélyesen, a többiek valamennyien súlyosan megsebesültek.

Hogy a babonások ne lássanak mindebben igazolást, megállapítjuk, hogy mostanában majdnem minden nap produkál ennyi szerencsétlenséget, ha csokorba kötnénk.

A PRAKTIKUS KISFIU.

— Nos, Vilike, mi tetszett neked legjobban az állatkertben?

— Az elefánt a porszinóval.

Tovább tart a bérharc az aradi Astra-gyárban

Arad. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az aradi Astra gyárban ma megjelent tíz vasmunkás s munkára jelentkezett. A gyári igazgatóság a régi fizetésnek az ötven százalékát ajánlotta, amit a munkások nem fogadtak el. Egyébként az aradi munkaügyi felügyelő elvette a sztrájkoló munkások munkakönyvét, csak azért, hogy ne kaphassanak más cégnél munkát.

Kilenc egyetemi hallgatót a nagyváradi események miatt végleg kizártak minden főiskolából

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az egyetemi szenátus legutóbbi ülésén a következő egyetemi hallgatóknak végleges kizárását határozta el az ország valamennyi egyeteméről: Lăzărescu Jon, Dumitrescu Jon, Livovschi Victor, Stricescu G., Paiu Petre, Prăjescu M., Marinescu G. Emil, Fundescu Constantin és Arsenescu Dumitru. A II. hadtest hadbírósa ugyanis a nagyváradi diákzavargásokkal kapcsolatban ezekre mondotta ki végleges ítéletét. Az egyetemi szenátus határozatát közölték a közoktatásügyi miniszterrel azzal a kéréssel, hogy ezeket a kizárásokat hivatalosan közölje az ország valamennyi egyetemével, akadémiájával és felsőbb iskolájával.

100 Dollár

Bukarest-től New-York-ig

Felvilágosítást ad:
COSULICH LINE
BUCUREȘTI
CALEA GRIVIȚEI 181

Fiókok: TIMIȘOARA, CERNĂUȚ, CHIȘINĂU.

Ferdinánd király halálának évfordulója

Majláth püspök felhívása

Gyulafehérvárról a püspöki hivatalból jelentik:

Majláth Gusztáv Károly erdélyi katolikus püspök a sajtó alatt levő IX. körlevélben a következő szövegű felhívást intézi papságához és híveihez:

Folyó hó 20-án van b. emlékü Ferdinánd királyunk halálának évfordulója. Kérem lelkészkedő papjaimat, hogy e kegyelet napra híveik figyelmét hívják fel s a boldogult uralkodó lelkiüdvéért, ahol csak a körülmények megengedik, az évfordulón requiemet tartsanak, melyre a híveken kívül a hatóságok is meghívandók.

Ahol a requiem megtartásának a nyári munkák miatt akadályai volnának, ott az évfordulót követő vasárnap (július 22.) történjék az istentisztelet keretén belül megemlékezés b. emlékü Ferdinánd királyról s a vasárnapi szentmise végén imádkozzék a pap a hívekkel együtt az ország halottjának lelkiüdvéért.

Görögországban a leghevesebb választási harc folyik

Athén. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Egész Görögországban a leghevesebb választási harc folyik. A rojalisták és a venizelisták halálos ellenséggé váltak, s számos összetűzés folyt le. Cavallában a venizelisták felgyújtották a rojalisták klubházát, amely porráégett.

Ugyanugy halt meg, mint Löwenstein

Londonból jelentik: Tegnap öngyilkosságot követett el Mary Jobling, amerikai színésznő. A szép Mary sokat foglalkozott Löwenstein belga bankár eltűnésével, s a titokzatos dráma olyan nagy hatással volt rá, hogy ugyanolyan módon vetett véget életének, mint ahogy állítólag Löwenstein. A színésznő felszállt egy repülőgépre és ötszáz méter magasságból a tengerbe ugrott.

Egyedülálló a világon, amit

MARON az utolérhetetlen excentrikus, akrobatikus komikus produkálni fog július 16-tól a

MAXIM kabarében

Legszebb
selyem és
grenadin
ujdonságok

CZINK & VERZAR

DIVATUZZLETÉBEN BRASSO

231 Kolostor és Weiss Mihály-u. sarok

Keresünk

minden helyen személyeket, mint
fiókvezetőket

Külföldi ismeretek, raktár v. b. m. tökéletesen kivantak. Havi jövedelem dollár 1.000-2000 és. (a) német vagy francia levelezést kérünk. Bón. bnei: The Novelty-Company, Valkenburg (in Holland)

Tartós hullám forró levegővel

4-6 hónapig tart
Égetés, perzselés kizárva.

Próbálja meg!

A MOLNÁR

Kapu-utca sarok, Koronával szemben.
2961

IRODALOM, MŰVÉSZET

Nagy István, a székely testvérségi brassói kiállítása

Kolozsvár. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Holnap, július 15-én nyílik meg Brassóban Nagy Istvánnak, a kiváló székely származású festőszekelynek képművészeti kiállítása. Nagy István alig néhány évvel ezelőtt fedezték fel, s azóta a külföldön is jól ismerik a nevét. Lucian Blaga, a modern román irodalomnak és szellemi életnek egyik vezető egyénisége és irányítója nemrég meglehetősen mélyenszántó cikket írt az egyik bukaresti román lapban Nagy Istvánról és művészetéről.

Ha valakié, úgy az ő ősei bizonyára Csaba királyfi ivadékai. Ő a legmagyarabb székely. Zömök, alacsony, kerekfejű, őszes-barna, apró-szemű, éneklő-beszédű, fürge-járású, göbő-taglejtésű, vidéki nemes eleganciájával cizellözött, borozgató, mesélgető, éjszakázó. Ur, öt perc alatt kedves kenyerspajtása minden jó ravaló magyarnak. Nem találtam rajta semmi zseniális különcösködést, olyan nyitott a szíve, olyan mosolygós az arca, olyan egyszerű és őszinte a beszéde, mint egy gyermeké.

Az a. Nagy Antal, módos gazda még 1885-ban meghalt. A fiatal Nagy István a csikszeredai gazdász-iskolát látogatta, aztán Kolozsváron megszerzi a tanítói oklevelet s innen küldözget rajzokat a vasárnapi újságba. Budapesten felfigyelnek rá. Hét évet a magyar fővárosban tölt, de vágyai tovább kergetik. Münchenbe megy, ahol a világhírű Leubach elámul a magyar zseni rajzain. Majd nyolc hónapot tölt Párisban, s ugyanannyit Rómában. Mint katona végig szolgálja a világháborút és amikor a háború után már csaknem ötven éves fővel megrendezve az első kiállítását, a szibongó, forrongó magyar főváros lélegzete egy pillanatra elállt, amint szembekerült Nagy István képeivel.

Nagy István minden képe tanúságot tesz hatalmas tehetségéről. Legszívesebben pasztellel és szénrel dolgozik. Csodás technikával csinált képei az ábrázolt dolgok legbensőbb lényegét adják és fehér-fekete színezései megdöbbentő mélységekből szakad fel. Nagy István nem ad fel problémákat és nem kincz. Nem forradalmár és nem dekadens. Nagy művész, aki klasszikus eszközökkel, a klasszicitás keretein belül teljesen egyéni.

Portréi különösen proletár- és parasztportréi valóságos arcképtagadók. Egy nagyon mély és vívódó léleknek expressziói, amelyeken a sötétkék és viola-barna tónusban csak néhány világít keresztül egy-egy dekoratív csik.

A tárlaton nagyon nehéz dolga van annak, aki a képek közül kedvenet akar választani. Képei csaknem mind egyforma értékiek, sőt csaknem mind egyforma hangulatot fejeznek ki ibolya, kék, barna és meleg sárga tónusokkal. Mintha valamennyi képen este lenne. Mindegyik pasztellen ugyanazon a komoly, férfias borún van a hangsúly. Mégis hozzánk talán a legközelebb álló képei a szinte áhítatos csöndet kifejező „Falurészlet”, a grandiózus „Tájkép”, a babonás erdő „Női fej” és a „Falusi est” című képei.

A brassói kiállítás két hétig tart, de az igazi művészetnek ilyen eredeti és gazdag megnyilvánulásában csak nagyon ritkán lehet embernek része.

A Nagy István kiállítás megnyitása. Holnap, vasárnap 11 órakor nyílik meg az ismert székely festő, Nagy István kiállítása a belvárosi kék termében. A kiállítás pasztellekkel, legfőképpen tájképekkel és néhány rajzzal tartalmaz. Katalógus ára 20 lej.

SPORT

Julius 21-én indul tizenkét romániai atléta Amszterdamba

Az olimpiai végleges névsora

A Brassói Lapok nemrég elsőnek közölte az amszterdami olimpiászra kiküldendő romániai atléták névsorát. Ujabb értesülésünk szerint időközben különböző körülmények folytán változások állottak be a kiküldendők névsorában.

A végleges lista a következő:

1. Péter László TAC. 100 m, 200 m. és 4-szer 100 m. staféta.
2. Albrics Lothar (Olympia, Brassó) 110 m. gát és 4-szer 100 m. staféta.
3. Schöpp Ottó (Nagyszebeni Turnverein) 110 m. gát. és magasugrás.
4. Virgil Jon (Stadiu Român), 400 m. gát, dekatlon és 4-szer 100 m. staféta.
5. Cristescu Vintila (Brasovia) marathoni futás.
6. Russu Tiberiu (Coltea) magas ugrás és 4-szer 100 m. staféta.
7. Rottmann Ottó (Olympia, Brassó) gerelyvetés.
8. Dávid József (Jiul, Lupény) súly- és diszkoszdobás.

9. Fritz Sándor (Coltea) súlydobás.

10. Csegezi György (Olympia, Brassó), dekatlon és 4-szer 100 m. staféta.

11. Jickely Berta (Nagyszebeni Turnverein) diszkoszvetés.

12. Orendi Irén (Olympia, Brassó) magasugrás.

Összesen tizenkét atléta, akik közül tíz férfi és két nő.

A csapatot Luchidy Oktáv, a központi atlétikai bizottság elnöke vezeti. Ugyanő képviseli Romániát az amszterdami atlétikai világkongresszuson. Hivatalos kísérő lesz Nedeleanu kapitány, aki egyúttal a csapat menedzserje is lesz, továbbá Lucescu Nicolae, aki a csapat adminisztratív ügyeit intézi. Kiutaznak még a csapattal Nedelkovici Paul, a munteniai kerület elnöke, Belu Gyula temesvári atlétikai al-elnök, Gust Hermann a brassói Olympia atlétikai vezetője, valamint több brassói sportbarát. Indulás Brassóból lesz 21-én este hat órakor Kurtics-Bécs-München felé.

Lázás készülődés az olimpiai játékok második részére

Amszterdam. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Most, hogy alig két hét választ még el bennünket az olimpiai atlétikai mérkőzésektől, felkerestük az olimpiász előkészítő bizottság sport-technikai osztályát, hogy a legfrissebben befutott hírekről kapjunk információt. Lázás sürgős-fügés: hivatalos személyek és magánosok egymás kezébe adják a kilincset. A játékokra vonatkozólag a következő információkat kaptuk:

Arról érkezett éppen ma távirat Massachussets állambeli Cambridge-ből az Egyesült Államokból, hogy most kezdtek meg selejtező mérkőzéseiket Amerika atlétái, az amszterdami olimpiászra. A legfontosabb szám: 100 méteres futás, amelynek eredményei: Wykoff, Allister, Russel és Bracey. Rykoff, egy 18 éves kaliforniai diák valamennyi között a legjobb. Miután Scholzt és Husseyt a középdöntőben legyőzte, a döntőben Russelt és Allistert körülbelül egy yardnyira maga mögött hagyta. Pontosan az olimpiai rekordidő alatt futotta meg a távot és pedig: 10 és háromötöd mp. alatt. Nagy meglepetés volt a fiatal diák szereplése. A fent említett négy futó nevezése tehát végérvényesen befutott Amszterdamba.

Anderson pedig a 110 méteres futásban 14.8 mp-es világrekordot ért el. Ennek alapján ő is egyike az amerikai olimpiai kiküldötteknek.

Etkins szintén részt vesz. A napokban Bostonban a dekatlon selejtező mérkőzéseken bemutatva teljesítette: 100 m-t 11.2 mp alatt; futott meg. Továbbá távugrásban 7.21 m-t ért el. Magasugrás 1.80 m., 400 m., 54 mp.; diszkosz: 37.63 m., botugrás: 3.50 m., gerelydobás 51.50 méter. 1500 méteres futás 4 p 52 mp.

Súlydobásban Brix, washingtoni atléta meglepetésszerű formát nyújtott, 16.84 méterben első lett. Ő is jön.

A mexikói atlétikai klub az olimpiászra többek között úgy döntött, hogy Maria Gomezt is kiküldi Amszterdamba; ő ugyanis a napokban Mexikóban tartott atlétikai mérkőzéseken 200 métert 21.4 mp. alatt tett meg.

Hivatalosan 29 állam jelentkezett a vivó olimpiászra: Argentína, Belgium, Bulgária, Canada, Dánia, Németország, Egyiptom, Finnország, Franciaország, Anglia, Hollandia, Magyarország, Olaszország, Mexikó, Norvégia, Ausztria, Lengyelország, Portugália, Románia, Spanyolország, Csehszlovákia, Törökország, Uruguay, USA, Jugoszlávia, Svájc, Csile, Svédország.

A berlini Torna Főiskola résztvevői testületileg részt vesznek női tornászokkal az olimpiászra.

piáson. A női tornacsapat Carl Diem vezetésével jön Amszterdamba.

A boxmérkőzésekre 31, lovasmérkőzésekre 21, tornaversenyekre mindössze 20, atlétikaira 40, súlyemelésre 20 állam, birkózásra 29, modern pentathlon 14, evezés 20, vitorlázásra 24 állam jelentkezett.

A HTV-BMTE mérkőzés. Holnap délután az Olympia pályán játszik le a HTV-BMTE revánsmérkőzést, mely a nyári szezon egyik legizgalmasabb mérkőzésének ígérkezik. A csapat a következőképp áll fel: Blánu, Böloni I.-Szávai, István I.-Jakóczy-Looser, Bakó-Russu-Gecse-Vajda-Lakoncsik. A nagyszebeniek komplett első csapatukkal jönnek Brassóba.

Brassói kerületi tennisz-döntő vasárnap kerül lebonyolításra a Brasovia tennisz-pályán. A versenyek reggel nyolc órakor és délután 4 órakor kezdődnek. A versenyt a Brasovia és a kézdivásárhelyi Sport Egylet tenniszesei vívják meg s a döntőn tiszta képei fogunk nyerni a vidéki városok fejlett teniszsportjáról. A Brasoviát Brandenburg, Pfaff Ella, Brandenburg, Illés, Tompa és Pfaff fogják képviselni. Döntőbíróként Jakabici bukaresti ezredesi sikerült megnyerni.

Versenyen kívül bemutató játékokat játszik Schlosserné, Románia ezévi bajnoknője.

MAXIM KABARÉ

Major Mára étterem

Nádassy Károly művészeti igazgató

Julius havi világvárosi műsor

Kezdete este pont 1/2 11 órakor

2 GALLAY'S 2

komikus excentrikus szenzációs attrakció

SISTERS KAREN

legelegényebb internacionális tánc duo

ANNY KÜRSBURG

a legjobb bécsi előadó művész

ELLINOR SI HENRY

akrobatikus táncok

RY BERYLL

intern. táncművész

2 DORLEY'S 2

modern női táncok

Szöke Nelly

táncművész

Rita Augustin

akrob. táncművész

Bod Macda

táncművész

Valerika

román énekes

A jó hangulatú SALGÓ GYULA halandzsza mester gondoskodik - Szögör - n fehér családi műsor! - Asztalok előre is foglalhatók. - Mindennap reggel 5 óráig nyitva.

Hétfőzől, jul. 16-tól teljesean új műsor!

Muszáj nevetni! Maron? Maron? Maron? Muszáj nevetni!

2749

KÖZGAZDASÁG

Magyarországon külföldi kölcsön ellenőrző bizottságot állítanak fel. Budapesti jelentés szerint a pénzügyminiszter olyan javaslatot terjesztett be a parlament elé, amelynek értelmében a külföldi kölcsönök felvételét ellenőrzés alá helyezik és erre a célra ellenőrző bizottságot állítanak fel. A külföldi eladósodás ugyan még nem mondható veszedelmes mértékűnek, mert a külföldnek fizetett kamatok a magyar nemzeti jövedelemnek csak 2,6 százalékát veszik igénybe, holott 1913-ban, a háború előtti esztendőben ez az arány 11,14 százalékot tett ki, de éppen azt akarják megelőzni, hogy újra ez a régi helyzet ne következzen be. A kormány feltétlenül meg akarja akadályozni, az indok nélkül való, vagy a túlságosan kedvezőtlen feltételekkel kötött kölcsönök léte-jövetelét.

A dinár stabilizálása. A jugoszláv állam pénzének, a dinárnak a stabilizálási ügye bizonyos hasonlóságot mutat a lejével, legalább annyiban, hogy a jugoszláv kölcsön kibocsátását is mindegyre elhalasztják, bár egyébként a dinár arfolyama sohasem volt olyan alacsony, mint a lejé és árfolyamingadozásai is sokkalta régebben megszűntek, mint a román pénzegysége. A jegybank kormányzója tegnapra hívta össze a jegybanknak azt a rendkívüli közgyűlést, amely a jegybank alapszabályait a stabilizálás feltételeinek megfelelően módosította. A jegybank szabadalmát harminc évvel meghosszabbították és alaptőkéjét 240 millió dinárra emelték. Az alapszabályokba felvették azt a rendelkezést is, hogy amennyiben a parlament megszavazza a stabilizálási törvényt, a jegybank köteles lesz bármilyen bankjegyéért aranyat adni cserébe, amivel az ugynevezett készfizetési kötelezettséget teljes egészében megteremtik. Az állam négy millió font sterlinget bocsát majd a jegybank rendelkezésére új bankjegyek kibocsátása céljaira.

Vasutvonal a Perzsa öböl és a Káspitenger között. Londoni távirat szerint egy nemzetközi pénzcsoport engedélyt kapott a perzsa kormánytól arra, hogy a Perzsa öböl és a Káspitenger között vasutvonalat építsen. A vállalkozás értéke 25 millió font sterling, s élén amerikai pénzemberek állanak.

Hány automobil van a világon? Az amerikai kereskedelmi miniszter közlése szerint a világ automobil-állománya rendkívüli mértékben emelkedik. Ma már 29,7 millió az üzemben levő autók száma. Amerikában minden öt lakosra esik egy autó, — tehát körülbelül minden családra egy. — Franciaországban minden negyven lakosra egy, Angliában minden negyvenegy. Németországban pedig minden hatvanegy lakosra jut egy autó. Ezután Glaszország, London következik, a többi államok pedig csak igen nagy távolságban. A ki-Magyarországon például a legújabb adatok szerint még mindig csak nyolcezer és néhány száz személyautó van, ami kétségtelen jele annak, hogy az ország csak a legnagyobb nehézségek árán tudja kiheverni a háborús mérhetetlen veszteségeket.

Megegyezés a kolozsvári dohánygyári munkások bérmozgalmában. Kolozsvári tudósítónk jelenti: A kolozsvári dohánygyár munkásainak bérkonfliktusa kedvezően befejeződött. Ismeretes, hogy a mozgalom mintegy négy és fél hónappal ezelőtt, február elején indult meg. Hosszu huza-vona után a tegnap végre a bucaresti RMS vezérigazgatóság jórészt elismerte a munkások követelésének jogos voltát és a fizetések emelésére erre az esztendőre szóló érvénnyel 3 és fél millió lejt utalt ki. Ezen az összegben kívül egy és fél milliót fizetnek ki külön a fizetések szabadságokra és a túlórákra. A fizetésemeléseknél tekintetbe veszik a családi állapotot és a gyárban eltöltött munkáévek számát. Az emelés körülbelül 15 százalékos.

Akció az ipari adó ellen. Kolozsvári tudósítónk jelenti: A kolozsvári szociáldemokrata szakszervezetek mozgalmat indítottak a 12 százalékos ipari adó eltörlésére és ilyen értelemben a legközelebb memorandumot intéznek a kormányhoz. Ismeretes, hogy ebben a sérelmes és a törvény szellemével merőben ellentétben kirótt adóügyben már több intervenció történt; a néhai avérescánus kormány pénzügyminisztere, Lapedatu meg is ígérte, hogy intézkedni fog. Az ígért természetesen ígért s az adó adó maradt. Miután országos sérelemről van szó, a kolozsvári szakszervezetek csatlakozásra szólítják fel a többi munkásközpontokat is.

Művészasszony

Írta: Sz. Solymos Bea (52)

De Dalma keveset tudott dolgozni. Fizikailag olyan nagyon furcsán érezte magát. Sokszor és indokolatlanul lett rosszul, sápadzott és ájuldozott.

Végül egy orvos a titok nyitjára jött. Ugyanis Dalma áldott állapotba jutott.

S mikor megtudta: valami nagy, szent, magasztos érzés szállotta meg, térdre roskadva a Teremtő hatalmassága és kegyessége tudatában.

Mintha Gábor arkangyal jelentette volna neki.

„Méhedben fogantattál és fiut szülsz.”

A sápadt fiatalasszony keblére ejtette fejét és két karját keresztbe fonta a mellén, mintha meg akarta volna ölelni önmagában életre virradott magzatát.

Paul kényeztetette Dalmát. Nagyon vigyázott rájuk. Erőfeszítéssel dolgozott, régi henyelését helyreépíttetné. Mindennap hozott valami ajándékot kedves asszonyának, mint egy gyermeknek.

Odahaza Bácsvároba csak házasságát írta meg Dalma, ami természetesen óriási meglepetést okozott. A városban ez a nagy szenzáció lavinaként hömpölygött, s a végén már egész mithikus mesére dagadt.

Bánkyné és nővére nagyon megnyugodott. Így legalább nem vetődik, nem hanyódik lelki kétségek között ide-oda futkosva.

Annyira le tudott mondani magáról a jó asszony, hogy nem fájlalta leánya távollétét és a messze külföldön való letelepedését. Vidám, boldoghangu levelei megnyugtatták, bár nagyon szerették volna látni az új rokont — Pault.

Dalma terhességéről nem tudtak semmit. — mivel a fiatal asszony meglepetésnek szánta ezt.

Judith asszony azonban gyakran betegeskedett és nagy gondot okozott Bánkyéknak. tekintve, hogy a nővérét előrehaladott tüdőtágulás kínozta.

Dalmát is lesújtotta ez a bánat.

Belláról ellenben sok jót hallott. Háborítatlan boldogságban élt kis családjával, mely azóta már egy fiúcskával is megsaporodott. Gondjai, dolga annyira le is kötötték, hogy alig jutott az íráshoz.

Azt is megtudta Dalma, hogy Hevessy Péter a vadászat óta, melyen egyszer ő is részt vett, lumpolásnak adta magát és — azóta alig tudja hasznát venni az uradalomban. Hogy azóta észnélkül kártyázik, s hogy kis birtokát már csaknem eljátszotta. Egyébként a züllés útján nem lehet megállítani, mivel már állását is otthagya. Ki tudja hol áll meg.

Dalmára nagyon kellemetlenül hatott ez a hír. Az ura szinte feltékenykedni kezdett. midőn Dalma elmesélt róla mindent őszintén.

Dalma a véletlent okolta.

— Hiszen nem bátorítottam fel semmire — igazolta magát saját maga előtt.

XXVIII. Fejezet.

A Passage Danzigi műterem boldog lakói felett nehéz felhők tornyosultak.

Paul valahogyan tüdőgyulladást szerzett, de előzőleg lázát és rosulltét titkolni igyekezett, nehogy feleségét megijessze.

Dalma mégis észrevette és ágyba kényszerítette.

Fault a hideg rázta. Majd mikor kissé magához tért, szomoru sejtésekkel simogatta felesége lebomlott hosszú haját.

— Édes kicsi asszonykám. Ha majd a sora mégis úgy akarja, hogy én előbb meghaljak, mint fiam megszületik, — szeretném, hogy Périsza szüljed meg. Azután menj hazádba és ott neveld fel. Nevelj jó magyar embert belőle, mert a lány h. n. fitársadat csak megismerem, becsülni és tisztelni tanultam fajodat. Benned pedig megszerettem a magyart. Annyira, hogy fiam egyik felét nektek, magyaroknak adtam. A másik fele azonban maradjon francia, őrizd benne az apa emlékét, az apja véré-

(Folytatjuk.)

SZÍNHÁZ

Hefi műsor:

Szombat délután négy órakor: Aladár nem számár. (Gyermek-előadás 50, 20 és 10 lejes helyárral. Sorozatszám 52.)

Szombat este 8 és fél órakor: Nagy bucsu Kabaré. „Samu.” „Buczkóné leánykérőben” stb. Tréfák, magánszámok, énekek, táncok. Sorsolás a színpadon rendkívül sok értékes nyerménytárggyal. Kisorsoltatik 25 üveg valódi Palugyai pezsgő. Diszes fényképalbum a Magyar Színház összes tagjainak autogrammos arcképével. 30 darab belépő egy vasárnap esti bucsuelőadásra. stb., stb. Sorsjegy nincs. Mindenkinek a belépő jegye a sorsjegy. Rendes esti helyárrak. Szélvény-jegyek érvényesek s részt vesznek a sorsolásban. Sorozatszám 53.)

Vasárnap délután 4 órakor: Akácfavirág. (Utolsó délutáni operett előadás. Mérsékelt helyárral. Sorozatszám 54.)

Vasárnap este 8 és fél órakor: „Erdészleány.” (Az idei évad utolsó előadása. Az egész operettársulat bucsuja. Az I. felvonás után a nézőközönség között diszes fényképalbumokat sorsolnak ki a magyar színház művészeinek autogrammos arcképeivel. Sorsjegy nincs. A belépőjegy egyúttal sorsjegy. Szélvényjegyek érvényesek és részt vesznek a sorsolásban! Rendes helyárral. Sorozatszám 55.)

A heti műsorra tüzött összes előadások jegyei előre megválthatók az Apolló pénztárnál délelőtt 9-től 1-ig és délután 6 órától 8 óráig.

A kolozsvári magyar színház bucsuja

Ma este: Kabaré, sorsolással

Holnap este: Erdészleány

Holnap este véget ér a brassói magyar színházi idény.

Ma, szombaton este félkilenc órakor igen gazdag és nagyon mulatságos bucsu-kabarét rendeznek a színház tagjai. Kis vigjátékok, tréfák, magánszámok, énekek tarkítják a mai est műsorát, a melynek külön szenzációja a sorsolás lesz: A nagyközönség között rendkívül sok nyermény-tárgyat fognak a színpadról kisorsolni, többek között 25 üveg valódi Palugyai pezsgőt, 30 ingyen tiszteletjegyet a holnap esti bucsu-előadásra, fénykép-albumot, stb., stb. Külön sorsjegy nincs. A színházi belépő jegy egyúttal a sorsjegy. Rendes helyárrak.

Holnap, vasárnap két előadás lesz. Délután 4 órakor mérsékelt helyárral az Akác-favirág című megható új operette kerül színpadra, a főszerepben Kolbaj Ildikóval, Kőszegi Margittal, Farkas Lilivel, Ihász Aladárral, Réthelyi Odónnal, Leóvey Leóval, Selmeci Mihállyal. A holnapi bucsuestélynek is nagy meglepetései lesznek, többek között tizenöt diszes kivitelű, remekbe készült fénykép-albumot fognak a nézők között emlékül kisorsolni az összes magánszereplők autogrammos arcképével.

Muszáj nevetni!

MARON

párizsi Folies Bergeré excentrikus, akrobatikus komikus világraszóló mókái július 16-tól a

MAXIM kabaréban

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szöve: 6 lei. - Vestetebb betűvel 12 lei. - Alkást vezessék nek 25% engedmény. - Legkisebb apróhirdetés ára 60 lei

Ugyanazon szövegű apróhirdetés többszöri feladása esetén minden harmadik fizetett megjelenés után egy ingyen-megjelenést adunk. Hirdetési díjak előre fizetendőek. - Csak válaszbélyeggel felszerelt kérdézkérdésekre válaszolunk.

Minden előfizetőnek, aki az előfizetési díjjal nincsen hátralékban, mindaddig, amíg előfizetése tart, havonként egy tíz-szavas apróhirdetést teljesen ingyen közlünk a Brassói Lapokban. Aki valamely hónapban az ingyen hirdetésre szóló jogát nem veszi igénybe, az a következő hónapokban az elmúlt hónapokra visszamenőleg ezt a jogát már elvesztette. Ezzel szemben azonban joga van minden előfizetőnek későbbi, ezután következő hónapokra szóló jogát előre igénybevenni, még pedig annyi hónapra, ahány hónapra az előfizetési díjat ténylegesen előre befizette

Vétel — eladás

Modern ebédlők, hálószobák olcsón eladó. Kövacsánál Sepsiszentgyörgyön Templom u. 26. 7192

Fiat autóbussz 16 személyes jókarban eladó. Üzemben megtekinthető Weszelowsky és Simonnál Tg.-Mureşen. 7244

Olcsón eladó egy 6 ülésű üzemképes személyautó 5 és 6 P. S. új benzínmotorok saját gyártmány, 3 tonnás teherautó motor és alkatrészek, egy 6. P. S. dinamo, egy 4 hengeres Bosch Magnés Z. 4. egy kis 4 hengeres benzínmotor. — Nagel & Kiss, Hosszú-utca 87. 7278

3 tonnás pótkocsi teljesen jókarban újanyos arban eladó. Tekerőpatlak Gőzfűrészt r-t Valea Strambă 7283

Egy ágy és egy divány eladó. Hátulso-utca 9-a. E 1623-a.

Csészlőszekrény 40" dobbal 10.0 milliméter üzemképes megvételre kerestetik. Ajánlatot Rudolf Mosse Arad címre kérek. 7296

Jégcsészék, fagyaltgépek, étszékények vajhűtők Karl Kammerl Buzasor. 7297

Eladó olcsón egy jókarban levő vulkanizáló kazán, néhány modell és egy külső gumikat lehúzó gép. Érdeklődni Kamionsky vulkanizáló, Fekete-u. 24 Brassó.

Eladó új csatlós ház Lei 220.000. Szítás-u. 92-a. 7299

Sürgősen elköltöztetésért eladó Hosszúaszon pince-erett 1 vagon hosszúságú 1927 terméti válogatott prima bor. — Érdeklődni Szászánál Dicsőánmartin Str. Fundaiei 2. 7302

„Albina” takarékos és hitelintézet, Sibiu.

Szükséges tájékoztatás

Egy újabbkeletű brallal biztosító bank, úgynevezett „Albina” vagyis „Albina Biztosító”, több erdélyi városban és többnyire ahol nekünk is fiókjaink vannak, ügynökségeket létesített.

A n. é. közönség érdekében is azon felvilágosítással szolgálunk, hogy ezen társaság nem a mi intézetünk alapítása és semmiféle összeköttetése nincs velünk.

Kötelességünknek tartjuk ezen felvilágosítással szolgálni már csak azért is, hogy az „Albina” név leple alatt esetleges elkövetendő visszaélések eleve meggátolhatassanak.

Egyben kérjük a n. é. közönséget szíveskednie közölni velünk mindazon eseteket, melyekben tudomással bír arról, hogy az „Albina Biztosító” közegeli közvetlen megbízottainak adott ki magukat, csak hogy a közönséget belekényserítsék biztosítás kötésbe.

A végett kérjük ezt, hogy nevezett társaság ellen a keltő eljárást idejében megtehesse.

Az „Albina” takarékos és hitelintézet, Sibiu, Igazgatósa.

7252

Nyomatott a Brassói Lapok nyomdávalatának körforgógépén. Braşov—Brassó.

NAVIGAZIONE GENERALE ITALIANA

GENOVA

Dél Amerika felé

A világ leggyorsabb és legnagyobb gőzöselével

Duilio

24 000 tonnás

Indul Genuából 1928 augusztus hó 30-án, érkezik Buenos Airesbe 1928 szeptember hó 13-án.

Giulio Cesare

27.000 tonnás

Indul Genuából 1928 szeptember hó 19-én, érkezik Buenos Airesbe 1928 október hó 4-én.

Duilio

24 000 tonnás

Indul Genuából 1928 október hó 11-én, érkezik Buenos Airesbe 1928 október hó 25-én.

A hajó ut csak 14 napig tart.

A III. osztály 2, 4 és 6 személyes kabinokkal van ellátva.

Egyenes vonal Kuba, Mexico, Peru, Cile, Australia felé.

A vasuti ut a kikötőig kizárólag gyorsvona-on történik és csak 40 óráig tart.

Minden felvilágosítást díjmentesen ad fiókunk:

Gattorno S. A. R. Timisoara, Str. Bonnaz 20.

3000-2

Butorban Fischer neve márka

Miért Butorban Fischer nevet használjuk? Fischer Albert Butorbanházát Cluj, Calea Regale Ferdinand No. 61

TUSNÁD

FÜRDŐ

ERDÉLY

legelőkelőbb klimatikus üdülőhelye.

Vadrégenyes fenyvesek, csilakázó homokos stranddal

Strandterem, cukrászda és kávéház, rádió, jazzband és cigányzenével.

Minden este változatos szórakozások

Tennis-pálya és

MOZI

JULIUS 15-ÉN STRANDMEGNYITÁS

ünnepélyes keretek között, szépségversennyel és tánccal

A Friedler-féle GAMMA hajszer

a hajhullás, kopaszodás, korpásodás tökéletes gyógyszere.

A hajhullás legtöbb esetben a fejbor korpásodására vezethető vissza, mely viszont abban áll magyarázatát, hogy a fejbor elszarusodása hiányos. A telhám, mely a fejboron nem pikkelyszerű alakban levál, eldugaszolja a haj tövébe nyíló izzadási csövet, mely révén a haj elsorvadására illetve hullására vezet.

A GAMMA hajszer hatása abban rejlik, hogy különleges összetételével hozzá lehetővé teszi a hajagyu telődését és elősegíti a telhám elszarusodását.

Orvosiilag kipróbálva és ajánlva!! A GAMMA kapható minden gyógyszerárban és drogáriában. Feltételek: üveg ára 24), negyedliteres üveg ára 160 lej. Használati utasítás mellékelve.

2953-1. Vezérképviselet:

ROZSNYAY GYÓGYSZERTAR ARAD, PIATA AVRAM IANCU.

»TECHIRGHIOI« VILA »NEPTUN«

a tengerparton, az Eforia fürdő mellett, iszapfürdő, szép strand, elsőrendű berendezések és ellátás, hideg és meleg víz minden szobában, Fürdők minden emeleten, étterem, cukrászda és társalgóterem, Filtrált ivóvíz, jéggyár, hűtőberendezések és villanytelep. Csak autót a penzió-vendégek részére rendelkezés áll. Megnyitlik június 1-én. Szobák megrendelhetők.

Bucureşti 1, 84. Paris 4.

S. BERGER tükrögyár

Târgu-Mureş, Str. Moril No. 32.

Szállít mindentféle tükröt.

Vállalja hibás tükrök javítását és újra

foncsorozását.

2791

A HERZ-féle kölcsönkönyvtár

legújabb könyvei:

Balassa Imre: Krisztus.

Coleite: Az örvényben.

„ Milton Kisasszony.

„ Cinci meghal.

„ Cinci.

„ Az örvény szélén.

Hough Emerson: Mary Warren csodálatos története

Markovits Rodion: Szibériai Garnizon.

Orczy Emma: Az összekuszált fonat.

Schnitzler Arthur: Beáta asszony meg a fia

Előfizetési díj havonta Lei 80' -

A Brassói Lapok előfizetőinek 50% engedmény!

8124

Cenzurat: Prefectura Judefului Braşov